

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna regeringsproposition föreslås det att lagen om temporärt kostnadsstöd för företag ändras så att ersättningen för stängning till små företag och kostnadsstödet för företag inom turist- och restaurangbranschen och evenemangsbranschen ändras. Genom ersättningen för stängning kompenseras de skador som bestämmelserna om stängning och förbuden mot offentliga tillställningar i anslutning till hanteringen av covid-19-pandemin förorsakar företagsverksamheten. Genom kostnadsstödet kompenseras de lindrigare begränsningarnas negativa konsekvenser för de verksamhetsområden och företag som drabbas av begränsningarna.

Bestämmelserna om ersättning för stängning ändras så att de motsvarar de fortsatta åtgärderna avseende stängning av lokaler i anslutning till hanteringen av covid-19-pandemin, inklusive förbudet mot offentliga tillställningar och bestämmelserna om coronapass. Berättigade till stöd är företag vars lokaler är stängda eller vars planerade offentliga tillställningar är förbjudna på grund av en författning eller ett föreläggande av en myndighet i anslutning till hanteringen av pandemin. Med ett förbud jämställs en begränsning som leder till att det blir uppenbart omöjligt att ordna en tillställning. En lindrigare begränsning eller rekommendation som en myndighet meddelat är inte en sådan stängningsåtgärd som avses i paragrafen i fråga. Ersättningen omfattar inte tillställningar i fråga om vilka det är tillåtet att använda coronapass. Stödperioden och den jämförelseperiod som används vid bestämmandet av stödet definieras på nytt.

Bestämmelsen om ersättningar till branscher och företag som drabbats av andra begränsningar ändras så att den motsvarar det behov av kompensation som de nya begränsningarna medför. Tidsramarna enligt paragrafen ändras så att de motsvarar den nya situationen. Även bestämmelserna om stöd- och jämförelseperioder ändras.

Att jämförelseperioderna ändras innebär att också företag som grundats senare omfattas av stöden, om företagen har inlett sin verksamhet senast den 1 november 2021. Ersättningarnas sammanlagda maximibelopp per koncern är 2,3 miljoner euro. Stödet beviljas av Statskontoret.

Syftet med lagen är att i den svåra situation som orsakats av covid-19-pandemin stödja kontinuiteten i verksamheten i de företag som drabbats av förbuds- och begränsningsåtgärder i anslutning till hanteringen av coronapandemin samt att minska antalet företag som går i konkurs genom att ge företagen mer tid att anpassa sin verksamhet och sina kostnader. Ansökningsperioderna för stöd enligt lagen börjar tidigast från och med mars 2022.

Propositionen hänför sig till den första tilläggsbudgetpropositionen för 2022 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 mars 2022.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	6
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	6
2.1 Covid-19-pandemins inverkan på företagsverksamheten och sysselsättningen.....	6
2.2 Finnveras, närings-, trafik- och miljöcentralernas och Business Finlands stödformer	7
2.2.1 Finnveras borgen.....	7
2.2.2 Närings-, trafik- och miljöcentralernas och Business Finlands stödformer	8
2.3 Kostnadsstöd.....	9
2.4 Finlands Industriinvestering Ab:s finansieringsprogram	10
2.5 Arbetsmarknadsorganisationernas sysselsättningspaket den 18 mars 2020.....	10
2.6 Temporär sänkning av arbetspensionsavgifterna	11
2.7 Lagen om temporär ändring av 2 kap. 3 § i konkurslagen	11
2.8 Lagen om temporär ändring av utsökningsbalken	11
2.9 Särskilt stöd till förplägnadsbranschen	11
2.10 Stöd till ensamföretagare.....	12
2.11 Bedömning av nuläget.....	12
3 Målsättning	13
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	13
4.1 De viktigaste förslagen.....	13
4.1.1 Konsekvenser för företagen och sysselsättningen.....	13
4.1.2 Konsekvenser för statsfinanserna.....	14
4.1.3 Konsekvenser för myndigheterna	14
5 Remissvar	14
6 Specialmotivering	16
7 Ikraftträdande.....	21
8 Förhållande till budgetpropositionen.....	21
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	21
LAGFÖRSLAG	24
Lag om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag.....	24
BILAGA	26
VERKSAMHETSOMRÅDEN, INOM VILKA VERKSAMMA FÖRETAG KAN BEVILJAS KOSTNADSSTÖD ENLIGT 5 E §.....	26
BILAGA	29
PARALLELLTEXT	29
Lag om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag.....	29

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Den första ansökningsomgången för kostnadsstöd var öppen för ansökningar till och med den 31 augusti 2020 och den andra ansökningsomgången till och med den 26 februari 2021. Den tredje ansökningsomgången pågick mellan den 27 april och den 23 juni 2021 och den fjärde mellan den 17 augusti och 30 september 2021. Femte ansökningsomgången pågick den 21 december 2021. Vid sitt allmänna sammanträde den 1 mars 2021 beslutade statsrådet att undantagsförhållanden enligt 3 § 5 punkten i beredskapslagen (1552/2011) rådde i landet. Undantagsförhållandena upphörde den 27 april 2021. Undantagsförhållandena och stängningarna av lokaler försvårade företagens ekonomiska situation våren 2021, och dessa svårigheter fortsätter delvis ännu i och med att vissa begränsningar förlängts till hösten.

I riksdagens svar (RSv 3/2021 rd) på regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring och temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar (RP 245/2021 rd) förutsatte riksdagen att statsrådet snabbt bereder bestämmelser om att ekonomiska förluster till följd av stängning av kundutrymmen enligt 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar ersätts näringsidkarna genom ett allmänt kostnadsstöd eller som en särskild ersättning, om man har varit tvungen att förlänga en stängning som pågått i 14 dygn. Riksdagen krävde också skälig kompensation för de konsekvenser som begränsningarna efter stängningarna haft för dessa företags affärsverksamhet, och det föreslogs att denna kompensation skulle genomföras under den fjärde perioden av kostnadsstödet.

Arbets- och näringsministeriet beredde en stödmodell för skälig kompensation till sådana företag som ovannämnda stängningsåtgärder gäller. I fråga om ersättning för stängning till små företag föredrogs en regeringsproposition om ändring av lagen om kostnadsstöd i statsrådet den 18 mars 2021, och lagändringen trädde i kraft den 12 april 2021. Regeringens proposition 97/2021 rd om den fjärde ansökningsomgången för kostnadsstöd gällde perioden efter dessa stängningsåtgärder. Eftersom situationen för företagen till följd av covid-19-pandemin länge hade varit svår, bereddes under våren ett flertal fortsatta insatser av kostnadsstöd. I statsrådet föredrogs den 6 maj 2021 en ändring av lagen om kostnadsstöd i fråga om en evenemangsgaranti (RP 79/2021 rd), som trädde i kraft den 1 juni 2021. Grunderna för hur kostnadsstödet bestämdes under den fjärde perioden ändrades för att motsvara den nya stödtiden och jämförelseperioden. Dessutom kompletterades lagen med bestämmelser om ersättning för stängning till stora och medelstora företag samt om ersättning för icke täckta fasta kostnader. Den lag som gällde kostnadsstödet för den fjärde perioden (609/2021) trädde i kraft den 1 juli 2021, och den fjärde ansökningsomgången inleddes den 17 augusti 2021.

Under den femte perioden av kostnadsstödet begränsades stödet till vissa på förhand utvalda branscher – turist-, restaurang- och evenemangsbranschen, för vilka den fortsatta coronapandemin hade medfört att de ännu har behov av stöd. Berättigade till stöd är dessutom företag som har drabbats av konsekvenserna av begränsningarna i anslutning till hanteringen av pandemin. En förutsättning för stödberättigande var att omsättningen har minskat med minst 30 procent. Lagändringen trädde i kraft den 15 december 2021 och behandlingen av stöd vid statskontoret inleddes den 21 december 2021.

Eftersom kostnadsstödet är ett stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet av offentliga medel, ska EU:s regler om statligt stöd tillämpas på det. Kostnadsstödet är ett temporärt statligt stöd

RP 9/2022 rd

som beviljas företag för att underlätta allmänna svårigheter i affärsverksamhet till följd av covid-19-pandemin och som Europeiska kommissionen genom sitt beslut av den 24 april 2020 har godkänt som förenligt med den inre marknaden (kommissionens beslut SA.56995 (2020/N)). Kommissionens beslut grundar sig på artikel 107.3 b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) samt på avsnitt 3.1 i den tillfälliga ramen för statliga stödåtgärder (kommissionens meddelande 2020/C 91 I/01 med ändringar). Europeiska kommissionen förlängde genom ett meddelande den 28 januari 2021 (C(2021)564 final) giltighetstiden för de tillfälliga flexibla reglerna om statligt stöd som införts på grund av covid-19-pandemin till och med den 31 december 2021. Den 15 februari 2021 lämnade Finland till Europeiska kommissionen en anmälan om att giltighetstiden för det nationella ramstödprogrammet förlängs och stödets maximibelopp höjs. Kommissionens beslut om detta kom den 9 juni 2021. I november 2021 meddelade kommissionen att stödundantagen förlängs till och med den 30 juni 2022.

I slutet av 2021 försvårades epidemiläget och de regionala smittskyddsmyndigheterna var för att förhindra att epidemin sprids tvungna att fatta beslut som på ett betydande sätt begränsade företagsverksamheten. Statsrådet fattade den 22 december 2021 ett principbeslut om ibruktagande av den nödbromsmekanism som avses i social- och hälsovårdsministeriets handlingsplan för genomförandet av hybridstrategin för hanteringen av covid-19-epidemin 2021–2022. Statsrådets coronaarbetsgrupp fastslog vid sitt möte den 14 januari 2022 att det ska beredas en ersättning för stängning och fortsatt kostnadsstöd för att kompensera de skador som åtgärderna orsakar företagen.

Ersättningen för stängning gäller små företag som avses i EU-lagstiftningen och som har färre än 50 anställda och vars lokaler ska stängas eller vars offentliga tillställningar är förbjudna. Behandlingen av ersättningen för stängning beräknas kunna inledas i mars 2022. Ersättningen för stängning motsvarar i huvuddrag den ersättning för stängning som gällde tidigare (280/2021, RP 37/2021 rd). Ersättning för stängning ska sökas elektroniskt hos Statskontoret. Ersättning för stängning kan sökas även om företaget redan har fått andra direkta stöd avsedda att lindra konsekvenserna av covid-19-pandemin. Maximibeloppet av ersättningen för stängning är 2,3 miljoner euro per företag för stödperioden, dock med beaktande av att den övre gränsen för de sammanlagda stöd som kan beviljas ett företag med stöd av det ramstödprogram som Europeiska kommissionen godkänt (SA.56995 (2020/N)) inte överskrider (likaså 2,3 miljoner euro). Vid beräkningen av den övre gränsen per företag enligt ramprogrammet beaktas allt stöd som ett enskilt företag och företag inom samma koncern har fått och som har beviljats med stöd av det ovan nämnda beslutet av Europeiska kommissionen. På samma sätt som vid de tidigare ansökningsomgångarna innefattar definitionen av företag även stiftelser och föreningar som bedriver affärsverksamhet, och därmed omfattas också de av ersättningen för stängning.

Den sjätte perioden av kostnadsstöd är avsedd att fortsätta den femte perioden, och är på samma sätt i första hand avsedd för företag inom turist- och restaurangbranschen och evenemangsbranschen som har drabbats av lindrigare begränsningsåtgärder. Kostnadsstöd kan också sökas av ett företag vars verksamhet eller en betydande del av kundkretsen berörs av begränsningar.

Ersättning för stängning eller kostnadsstöd beviljas inte företag, med undantag för små företag, som den 31 december 2019 har varit sådana företag i ekonomiska svårigheter som avses i EU:s regler om statligt stöd och som har försummat sina skatteförpliktelser eller som har försatts i konkurs.

Ersättning för stängning och kostnadsstöd har på ansökan kunnat beviljas också företag som är verksamma på Åland. Enligt 18 § 22 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om näringsverksamhet och stöd som hänför sig till sådan verksamhet. När den första lagen om kostnadsstöd stiftades rådde i hela riket, inklusive

RP 9/2022 rd

på Åland, undantagsförhållanden enligt vad statsrådet och republikens president i samverkan hade konstaterat den 16 mars 2020. Undantagsförhållanden gällde återigen våren 2021. Dessutom är konsekvenserna av covid-19-pandemin allvarliga för företagsverksamheten i alla regioner. I propositionen föreslås det att ersättning för stängning och kostnadsstöd även i fortsättningen ska tillämpas på företag som är verksamma på Åland.

Arbets- och näringsministeriet har inlett ett omfattande projekt där man kommer att utvärdera coronastödets konsekvenser för företagen och ekonomin. Målet är att utreda de kort- och långsiktiga konsekvenserna av stöden och att producera information för de politiska beslutsfattarna med tanke på framtida kriser. Dessutom granskas användningen av de medel som anvisats för stöd. Utvärderingen sker stegvis under åren 2020–2023. Det är fråga om en långsiktig utvärdering som genomförs i flera etapper och av flera aktörer. Vid genomförandet av delprojekten används konkurrensutsättning och oberoende sakkunnigorganisationer.

Utifrån Statskontorets rapporter <https://www.valtiokonttori.fi/sv/tjanst/kostnadsstod-till-foretag/> har det kunnat konstateras att alla potentiella stödtägar inte har ansökt om kostnadsstöd. Andelen godkända ansökningar har ökat från 27 procent under den första ansökningsomgången till 39 procent under den andra ansökningsomgången och 77 procent under den tredje ansökningsomgången. Den största orsaken till att ansökningar avslogs under den första ansökningsomgången var att stödet skulle uppgå till minst 2 000 euro, under den andra och den tredje ansökningsomgången att sökandens omsättning skulle ha minskat med mer än 30 procent. Under den fjärde omgången hade 14 982 företag ansökt om kostnadsstöd. Kostnadsstöd betalades till ett belopp av 149 863 568 euro. Andelen godkända ansökningar var 79 procent. Under den femte omgången hade 4 324 företag ansökt om kostnadsstöd före den 19 januari 2022, och 3 178 företag hade fått sitt stödbeslut. Fram till datumet i fråga hade stöd beviljats till ett belopp av cirka 32 miljoner euro.

Under de olika perioderna av kostnadsstöd har man i huvudsak följt samma principer som utarbetades för den första lagen om temporärt kostnadsstöd för företag (508/2020). Vid beredningen av ändringslagarna (963/2020, 280/2021, 435/2021, 609/2021 och 1062/2021) har man också utnyttjat erfarenheterna från tidigare omgångar.

Det statliga stödet får inte snedvrیدا företagens beteende (Vihriäläs arbetsgrupp, <https://julka-isut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162224>), så stödet ska inte basera sig på företagets försäljning efter det att företaget fått kännedom om möjligheten till stöd. En upprepad förlängning av kostnadsstödet innebär således en risk för att företagen med fog kan förvänta sig att stödet förlängs till att omfatta även kommande månader. Med beaktande av pandemins utveckling och de svårigheter den medfört för företagen ännu under våren och hösten 2021 har inledandet av en sjätte period av kostnadsstöd genom att samtidigt fortsätta med ersättningen för stängning ändå ansetts vara ett motiverat sätt att kompensera för de olägenheter som kraftiga offentligt rättsliga förbuds- eller begränsningsåtgärder orsakar och att hjälpa företagen att klara av pandemitiden.

Utbetalning av stöd till enbart redan verksamma företag bromsar upp ekonomins anpassning till den nya situationen (HGSE:s promemoria om företagsstöd, <https://www.helsinkigse.fi/covid19-report-fi/yritystuet-tyokaluna-koronakriisissa/>). Stödet bör riktas så att det inte upprätthåller en näringsstruktur som inte längre är lämplig för tiden efter den kris som covid-19-pandemin gett upphov till. Incitamentet bör därför riktas så att företagens resurser används på ett sätt som är livskraftigt i nuläget och i framtiden. Kostnadsstödet riktas till de företag vars omsättning har minskat på grund av covid-19-pandemin. Om minskningen av omsättningen blir bestående även efter det att pandemin har upphört, kan stödet dock delvis upprätthålla en näringsstruktur som inte är lönsam efter pandemin. Syftet med kostnadsstödet är emellertid att förhindra att livskraftiga företag läggs ned till följd av svårigheter orsakade av pandemin och kostnader som är svåra

RP 9/2022 rd

att anpassa, och man har strävat efter att utforma stödet så att det så väl som möjligt möjliggör detta.

EU-kommissionen förlängde genom ett meddelande av den 19 november 2021 giltighetstiden för lindringarna av reglerna om statligt stöd till utgången av juni 2022.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet i samarbete med finansministeriet och Statskontoret. Vid beredningen av propositionen har också i synnerhet ersättningen för stängning behandlats tillsammans med undervisnings- och kulturministeriet. På grund av propositionens brådskande natur är det nödvändigt att avvika från anvisningarna om hörande i samband med lagberedning. Det har dock ordnats en offentlig remissbehandling av propositionen på webbplatsen [utlåtande.fi](https://tem.fi) (den 28 januari– 3 februari 2022). Det kom in sammanlagt 42 utlåtanden. Beredningsunderlaget till propositionen finns i den offentliga webbtjänsten på adressen <https://tem.fi/sv/projekt-och-lagberedning> under projektkoden TEM021:00/2022.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Covid-19-pandemins inverkan på företagsverksamheten och sysselsättningen

De begränsningar som införts och de rekommendationer som utfärdats med anledning av covid-19-pandemin och det förändrade konsumentbeteendet till följd av pandemin har haft betydande konsekvenser för företagsverksamheten. Till följd av den situation som covid-19-pandemin orsakat har företagets omsättning kunnat minska betydligt, vilket allvarligt har hotat deras betalningsförmåga i och med att pandemin har dragit ut på tiden. Företagen ska trots den minskade försäljningen fullgöra sina fortlöpande skyldigheter, såsom sina fasta kostnader, som inbegriper till exempel lokalhyror, avgifter för värme, vatten, sanitet och elektricitet samt personalrelaterade kostnader. Dessa kostnader förändras inte i proportion till den minskade försäljningen. Den drastiska nedgången i försäljningen till följd av covid-19-pandemin har bidragit således till en betydligt ökad risk för att företag drabbas av likviditetsproblem eller till och med går i konkurs.

Våren 2020 ökade antalet arbetslösa arbetssökande snabbt. Genom de stödåtgärder som riktats till företag har man 2021 lyckats hålla antalet inledda konkurser lägre än till och med under 2019. Ökningen av antalet arbetslösa arbetssökande härrör till största delen från permitteringar. I slutet av februari 2020 var antalet heltidspermitterade arbetslösa arbetssökande 18 800 och i slutet av april var antalet redan 163 700. I mitten av maj vände utvecklingen åter nedåt, och i slutet av december var antalet heltidspermitterade arbetslösa arbetssökande knappt 78 000, vilket enligt arbets- och näringsministeriets registeruppföljning var 258 procent mer än i december 2019.

Utvecklingen under sommaren och början av hösten 2021 har emellertid sett ljusare ut för företagsverksamheten, i och med att flera indikatorer visar på tillväxt och bland annat arbetslösheten minskar. Genom en ändring av lagen om smittsamma sjukdomar (58 i §, 1221/2021) har det dessutom gjorts möjligt att använda covidintyg som ett alternativ till restriktioner som meddelas av en myndighet.

I slutet av 2021 försvårades epidemiläget och de regionala smittskyddsmyndigheterna var för att förhindra att epidemin sprids tvungna att fatta beslut som på ett betydande sätt begränsade företagsverksamheten. I flera områden förbjöds ordnande av offentliga tillställningar helt och hållet och i andra områden begränsades deltagarantalet till 5, 10, 20 eller 50 personer. Dessutom bestämdes det i flera områden att de utrymmen som avses i 58 g § i lagen om smittsamma

RP 9/2022 rd

sjukdomar ska stängas. I en situation där en offentlig tillställning förbjuds helt och hållet eller om det bestäms att ett utrymme ska stängas, berättigar krav på covidintyg inte till avvikelser från begränsningarna.

Statsrådet fattade den 22 december 2021 ett principbeslut om ibruktagande av den nödbromsmekanism som avses i social- och hälsovårdsministeriets handlingsplan för genomförandet av hybridstrategin för hanteringen av covid-19-epidemin 2021–2022. Genom förordning av statsrådet föreskrivs det dessutom om att förplågnadsrörelserna i nästan hela landet ska upphöra med serveringen klockan 17 och stänga sina lokaler för kunder klockan 18. Dessutom begränsades antalet kundplatser. Statsrådet utfärdade den 28 december 2021 en förordning där det fastställdes att covidintyg inte kan användas som ett alternativ till begränsningarna av verksamheten.

De sammanlagda effekterna av de ovannämnda åtgärderna på företagsverksamheten och då i synnerhet förplågnadsrörelsernas och evenemangsbranschens verksamhet samt konsekvenserna för turistbranschen är betydande.

Med anledning av vad som sägs ovan är det motiverat att förlänga stödåtgärderna inom särskilt de verksamhetsområden där affärsverksamheten har baserat sig på möten mellan människor, och dessa möten i sin tur har varit föremål för offentligt rättsliga begränsningar ännu under den senaste tiden.

2.2 Finnveras, närings-, trafik- och miljöcentralernas och Business Finlands stödformer

2.2.1 Finnveras borgen

Företagen ska ha förutsättningar för lönsam affärsverksamhet, men den ekonomiska utvecklingen relaterad till covid-19-pandemin har lett till ett tillfälligt finansieringsunderskott för företagen. Finnvera kan bevilja ett företag borgen för ett lån som en bank beviljar företaget för sådan finansiering som krävs på grund av det konjunkurläge som covid-19-pandemin orsakat. Borgensförbindelsen kan täcka högst 80 procent av bankkreditens kapital. Finnvera har, när situationen så kräver, tagit i bruk en maximal borgen på högst 90 procent för små och medelstora företag med stöd av Europeiska kommissionens tillfälliga ram för statliga stödåtgärder med anledning av covid-19-pandemin och en anmälan till kommissionen.

Finnveras finansiering kräver motprestationer och är förenad med återbetalningsskyldighet. I finansieringen kan det ingå kalkylerat statligt stöd. Finansieringen riktas till alla verksamhetsområden med undantag för primärproduktion inom jord- och skogsbruk och grynderentreprenad inom byggverksamhet. Maximibeloppet för Finnveras så kallade påskyndade handläggnings- och beslutsprocess för ansökningar har höjts från 150 000 euro till borgensbeslut för lån under en miljon euro.

Den 23 april 2020 beslutades det att statens andel av kredit- och borgensförlustersättningen till Finnvera för inhemsk finansiering skulle höjas från 50 procent till 80 procent med anledning av konsekvenserna av covid-19-pandemin och risktagningsförmågan i samband med den. Detta gjorde det också möjligt för Finnvera att justera prissättningen av borgen till små och medelstora företag och sänka priserna på borgen. Finnveras fullmakter höjdes från 4,2 miljarder euro till 12 miljarder euro den 1 juni 2020. Tilläggsfinansieringen anvisas huvudsakligen till borgen vars syfte är att förbättra företagens möjligheter att få lån från bankerna i det läge som covid-19-pandemin orsakat. Den 14 september 2020 utlyste Finnvera även ansökan om Finnvera-lån för behov orsakade av covid-19-krisen. Lånet är avsett för situationer där en bank inte beviljar ett solvent företag lån ens mot Finnveras borgen.

RP 9/2022 rd

År 2020 beviljade Finnvera lån och borgen till ett belopp av cirka 1,6 miljarder euro, vilket är 74 procent mer än året innan. De beviljade beloppen fördelar sig på följande verksamhetsområden: industri 49 procent, företagstjänster 22 procent, handel och konsumenttjänster 17 procent, turism 11 procent och jordbruksnäringar 1 procent. Efterfrågan var störst i mars–april 2020 och har därefter jämnats ut och närmast sig normalläge.

Under perioden mellan den 1 januari och den 30 september 2021 beviljade Finnvera lån och borgen till ett belopp av sammanlagt 1 231 miljoner euro.

2.2.2 Närings-, trafik- och miljöcentralernas och Business Finlands stödformer

Våren 2020 kunde företagen ansöka om ekonomiskt stöd av Business Finland och närings-, trafik- och miljöcentralerna för planering och genomförande av utvecklingsåtgärder som förbättrar ett företags möjligheter i den störningssituation som orsakats av covid-19-pandemin och efter den. Finansiering i form av stöd kunde hos både Business Finland och närings-, trafik- och miljöcentralerna sökas på två sätt: för det första i form av förhandsutredningsfinansiering (högst 10 000 euro) och för det andra i form av utvecklingsfinansiering (högst 100 000 euro). Finansieringen var så kallad de minimis-finansiering, vars sammanlagda maximibelopp för ett företag eller för de företag som omfattas av samma bestämmande inflytande är 200 000 euro för det innevarande och de två föregående skatteåren. Det stöd som Business Finland beviljade var avsett för små och medelstora företag och mid cap-företag som sysselsätter 6–250 personer, med undantag för enskilda näringsidkare. Av det stöd som Business Finland beviljade gick 47 procent till mikroföretag och 40 procent till små företag, medan resten gick till medelstora företag och mid cap-företag. Närings-, trafik- och miljöcentralerna finansierade företag som sysselsätter 1–5 personer, med undantag för ensamföretagare, vars finansiering kanaliserades via kommunerna. Regeringen fastställde vid sina förhandlingar den 13 maj 2020 att ansökningstiden för dessa så kallade störningsstöd skulle avslutas när en regeringsproposition om kostnadsstöd lämnas.

Mellan den 19 mars och den 8 juni 2020 tog Business Finland emot 28 819 ansökningar om förhandsutrednings- och utvecklingsfinansiering (annullerade ansökningar ingår inte i antalet). Ansökningarna gällde stöd på totalt 1,473 miljarder euro. Största delen av ansökningarna hade behandlats före utgången av juni 2020, men en del beslut fattades ännu under hösten. Totalt 19 941 ansökningar beviljades, och det beviljade understödet uppgick till sammanlagt 994 miljoner euro. Andelen avslagna ansökningar utgjorde 30 procent av de ansökningar som behandlats. Fram till utgången av 2021 hade cirka 898 miljoner euro betalats ut till projekten, och cirka fem procent av de finansierade projekten pågick vid utgången av 2021.

Business Finland utlyste den 10 juni 2020 ansökningar om tillfälligt FUI-lån vid störningar. Stödformen var avsedd för företag som sysselsätter många. Lån har kunnat sökas för utvecklingsprojekt som uppgått till minst 150 000 euro. Ansökningstiden för FUI-lån vid störningar gick ut den 15 oktober 2021. Det kom in 653 låneansökningar och finansiering beviljades för 294 projekt till ett belopp av 116 miljoner euro. Av låneansökningarna avslogs 55 procent. En stor del av dem var ansökningar från företag på hemmamarknaden. Vid utgången av 2021 pågick 84 procent av de finansierade utvecklingsprojekten.

Mellan den 31 mars och den 8 juni 2020 tog närings-, trafik- och miljöcentralerna emot sammanlagt 32 072 ansökningar om lägesanalys- och utvecklingsfinansiering (annullerade ansökningar ingår inte i antalet). Ansökningarna gällde stöd på sammanlagt cirka en miljard euro. Totalt 22 524 ansökningar beviljades, och det beviljade understödet uppgick till sammanlagt 335 miljoner euro. Andelen avslagna ansökningar utgjorde 30 procent av de ansökningar som

behandlats. Fram till utgången av 2021 hade cirka 315 miljoner euro betalats ut till projekten, och cirka fyra procent av de finansierade projekten pågick och hade ännu inte betalats stöd.

Efter det att ansökningstiden gått ut finansierar Business Finland och närings-, trafik- och miljöcentralerna företagen med sina vanliga finansieringsinstrument.

2.3 Kostnadsstöd

Enligt lagen om temporärt kostnadsstöd för företag (508/2020, nedan *lagen om kostnadsstöd*) kan företag som är verksamma i Finland beviljas temporärt statligt stöd för att underlätta allmänna svårigheter i affärsverksamheten till följd av covid-19-pandemin. Statskontoret har fattat stödbeslut huvudsakligen utifrån företagens ansökningar och Skatteförvaltningens uppgifter om företagens affärsekonomiska ställning. I statsrådets förordning om temporärt kostnadsstöd för företag (509/2020, ändrad genom förordningarna 552/2020, 1028/2020, 339/2021 och 750/2021, nedan *förordningen om kostnadsstöd*) anges de verksamhetsområden som är berättigade till stöd. För kostnadsstödet anvisades 300 miljoner euro i den fjärde tilläggsbudgeten. På grund av att efterfrågan på stöd var mindre än beräknat minskades anslaget med sammanlagt 30 miljoner euro i den femte tilläggsbudgetpropositionen. Ansökningstiden för den första ansökningsomgången var mellan den 7 juli och den 31 augusti 2020.

Under den första ansökningsomgången beviljade Statskontoret 3 472 företag sammanlagt cirka 123 miljoner euro i stöd. Det kom in ansökningar från 12 852 företag, vilket var betydligt färre än vad som uppskattats vid beredningen av lagen. Av de företag som ansökt om stöd fick 27 procent ett positivt beslut. För små företag var andelen avslag störst, cirka 79 procent. Den vanligaste orsaken till avslag var att det stödbelopp som skulle ha betalats ut understeg 2 000 euro.

Ändringar i lagen om kostnadsstöd (963/2020) trädde i kraft den 15 december 2020 och ändringar i förordningen om kostnadsstöd (1028/2020) trädde i kraft den 18 december 2020. Enligt den nya lagen sträckte sig stödperioden för kostnadsstödet från den 1 juni till den 31 oktober 2020. Stödet påverkades av företagets oflexibla kostnader och lönekostnader under stödperioden. Den andra ansökningsomgången pågick mellan den 21 december 2020 och den 26 februari 2021. Antalet sökande företag var 18 416 och det utbetalda stödbeloppet 189 miljoner euro. Av dem som ansökt om stöd fick 40 procent ett positivt beslut. Andelen företag som ansökte om stöd var störst inom turist- och restaurangbranscherna samt inom kultur- och underhållningsverksamheten (cirka 15 procent eller mer av företagen ansökte om stöd). Största delen av stödet betalades ut till små och medelstora företag, cirka 76 miljoner euro till företag med färre än tio anställda och 70 miljoner euro till företag med 10–49 anställda.

Den tredje ansökningsomgången för kostnadsstöd inleddes den 27 april 2021. Antalet sökande företag var 21 719 och det utbetalda stödbeloppet 298 miljoner euro. Av de företag som ansökt om stöd hade 78 procent fått ett positivt beslut. En stor orsak till att andelen godkända ansökningar ökade var att den nedre stödgränsen slopades och att de små stöden höjdes till 2 000 euro.

Den fjärde ansökningsomgången inleddes den 17 augusti 2021. Under den fjärde omgången hade 14 982 företag ansökt om kostnadsstöd, och 14 982 företag hade fått sitt stödbeslut. Kostnadsstöd hade betalats till ett belopp av 149 863 568 euro. Andelen godkända ansökningar var 79 procent.

Den femte ansökningsomgången inleddes den 21 december 2021. Fram till den 19 januari 2022 hade 4 324 företag ansökt om stöd, och 3 178 företag hade fått sitt stödbeslut. Fram till datumet

i fråga hade stöd betalats till ett belopp av cirka 32 miljoner euro, och andelen godkända ansökningar var 65 procent.

2.4 Finlands Industriinvestering Ab:s finansieringsprogram

Statens kapitalplaceringsbolag Finlands Industriinvestering Ab tog under 2020 i bruk två nya investeringsprogram som syftade till att svara på de utmaningar som covid-19-pandemin medfört på kapitalplaceringsmarknaden. Stabilitetsfinansieringen betjänar medelstora företag som på grund av covid-19-pandemin har råkat i akuta och tillfälliga svårigheter. Venture Bridge-finansieringen å sin sida riktas till teknikföretag som söker internationell tillväxt. Finlands Industriinvestering Ab gör investeringar på marknadsvillkor, och finansieringen är inte förenad med stöd.

Inom ramen för ett stabilitetsprogram som inleddes i april 2020 gör Finlands Industriinvestering Ab investeringar i sådana medelstora företag som på grund av covid-19-pandemin plötsligt drabbats av tillfälliga svårigheter och som har förutsättningar att klara av sina ekonomiska problem med hjälp av tilläggsfinansiering. Finlands Industriinvestering Ab beviljar i första hand finansiering till företag som har en betydande sysselsättande verkan och omsättning i Finland. Finlands Industriinvestering Ab:s investeringar är i storleksklassen 1–10 miljoner euro. Genom finansieringen av stabilitetsprogrammet stärks företagets finansiella ställning och den kan bestå av konverteringslån eller aktieplaceringar. Stabilitetsprogrammet omfattar sammanlagt 150 miljoner euro och kan vid behov utökas med hjälp av ett ytterligare anslag till Finlands Industriinvestering Ab. År 2020 fattades det 12 investeringsbeslut till ett värde av sammanlagt 56,1 miljoner euro. Av de direkta investeringarna 2021 var sex sådana investeringar i stabilitetsprogrammet till vilka det riktades 10,8 miljoner euro. Fram till utgången av året hade investeringar från programmet gjorts till 13 företag för sammanlagt 61,7 miljoner euro.

I finansieringen för programmet Venture Bridge, som startades i juni 2020, är det fråga om bryggfinansiering för att kompensera för minskningen av internationella investerares aktivitet. Av Finlands Industriinvestering Ab:s direkta investeringar 2021 var 20 investeringar i programmet Venture Bridge och sammanlagt 15,6 miljoner euro riktades till dem. Fram till utgången av året hade investeringar från programmet gjorts i 33 företag till ett sammanlagt belopp av 27,9 miljoner euro.

2.5 Arbetsmarknadsorganisationernas sysselsättningspaket den 18 mars 2020

Det sysselsättningspaket som arbetsmarknadsorganisationerna avtalade om den 18 mars 2020 har gjort det lättare att anpassa arbetskraften till covid-19-pandemiläget. Genom de lagändringar som gjorts utifrån avtalet påskyndades permitteringen av arbetstagare genom att även den förhandlingstid enligt lagen om samarbete inom företag (334/2007) som tillämpas i samband med permitteringar förkortades till 5 dagar, vilket minskade företagets arbetskraftskostnader för tiden för genomförandet av permitteringen. I och med ändringarna var tiden fram till permittering i ett företag som hör till tillämpningsområdet för lagen om samarbete inom företag minst 15 dagar, bestående av förhandlingsframställning, samarbetsförhandlingar och meddelande om permittering med fem dagar för varje fas. För denna period på 15 dagar var arbetsgivaren skyldig att betala lön. Samtidigt tilläts permittering av visstidsanställda på samma grunder som permittering av tillsvidareanställda. Giltighetstiden för de temporära lagarna upphörde vid utgången av 2020.

2.6 Temporär sänkning av arbetspensionsavgifterna

Med stöd av arbetsmarknadsorganisationernas avtal, som behandlas ovan i avsnitt 2.5, sänktes arbetsgivarens arbetspensionsavgifter temporärt med 2,6 procentenheter 2020. Ändringen upphörde att gälla vid utgången av 2020.

2.7 Lagen om temporär ändring av 2 kap. 3 § i konkurslagen

Genom en lagändring skärptes temporärt förutsättningarna för att på ansökan av borgenären försätta en gäldenär i konkurs. Ändringen bidrog till att förbättra företagets möjligheter att klara av den situation som orsakats av covid-19-pandemin. En gäldenär antogs inte vara insolvent på den grunden att gäldenären hade underlåtit att betala en klar och förfallen fordran inom en vecka efter att ha fått borgenärens betalningsuppsmaning. Ett företag kunde inte försättas i konkurs om företagets svårigheter att uppfylla sina förpliktelser hade uppstått nyligen och således sannolikt berodde på covid-19-pandemin. Likaså blev det i dessa situationer omöjligt att använda betalningsuppsmaning med konkurshot vid indrivning. Lagen trädde i kraft den 1 maj 2020 och gällde till och med den 31 januari 2021. Genast efter detta trädde den 1 februari 2021 en ny temporär lag i kraft, enligt vilken underlåtenhet att iakttä en betalningsuppsmaning med konkurshot utgjorde presumtion om insolvens först om gäldenären inte inom 30 dagar från delgivningen av betalningsuppsmaningen betalat borgenärens klara och förfallna fordran. Under normala förhållanden uppstår presumtionen efter en vecka. Den temporära lagen gällde till och med den 30 september 2021.

2.8 Lagen om temporär ändring av utsökningsbalken

Genom en lagändring ersattes temporärt de bestämmelser i utsökningsbalken (705/2007) som reglerar förutsättningarna för lindring och begränsning av utsökningsförfarandet eller uppskov med verkställigheten för att de ekonomiska svårigheter som covid-19-pandemin medfört bättre skulle kunna beaktas i utsökningsförfarandet. Kravet på skyndsamt förfarande vid utsökning ändrades så att de lindringar och begränsningar samt eventuella uppskov med verkställigheten som beviljas med stöd av andra bestämmelser beaktas i bestämmelsen om skyndsamt förfarande. Tillfällig oförmåga att uppfylla förpliktelserna under covid-19-pandemin får inte heller omedelbart leda till en anteckning om betalningsstörning. Lagen sänker således tröskeln för tillämpning av lättnader och begränsningar i utsökningsbalken. Utmätningssmannen ska i varje enskilt fall bedöma möjligheten att ändra eller begränsa de tilläggstider och lättnader som beviljats med stöd av lagen, om omständigheterna så kräver. Den temporära lagen trädde i kraft den 1 maj 2020 och gällde till och med den 31 oktober 2020. Bestämmelsernas giltighetstid förlängdes genom nya temporära lagar, först till och med den 30 april 2021 och sedan till och med den 31 december 2021.

2.9 Särskilt stöd till förplägnadsbranschen

Förplägnadsverksamheten begränsades kraftigt mellan den 4 april och den 31 maj 2020 genom en lag om temporär ändring av lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet (153/2020). I samband med att lagen godkändes förutsatte riksdagen att begränsningarna kompenseras på ett skäligt sätt och att konsekvenserna av begränsningsskyldigheten lindras i övrigt. Med stöd av lagen om stöd för återanställning och gottgörelse för verksamhetsbegränsningar till förplägnadsföretag (403/2020) hade cirka 136 miljoner euro betalats ut till företagen fram till den 30 september 2021. Gottgörelse för begränsningarna betalades till cirka 6 300 företag i form av en massutbetalning till ett belopp av sammanlagt cirka 73,3 miljoner euro. De företag som inte omfattades av massutbetalningarna hade möjlighet att ansöka om gottgörelse före utgången av

augusti 2020. Dessutom har företagen kunnat ansöka om stöd för återanställning, vars ansökningstid upphörde vid utgången av oktober 2020. Sådan gottgörelse som baserar sig på ansökan har betalats ut till ett belopp av 29,3 miljoner euro och stöd för återanställning till ett belopp av 34,4 miljoner euro. Genom en lagändring som trädde i kraft vid ingången av 2021 förenklades redovisningskraven för små företag som fått gottgörelse. Utbetalningen av stöd har avslutats.

2.10 Stöd till ensamföretagare

Ensamföretagare beviljades av kommunerna understöd på 2 000 euro för att klara av den situation som orsakats av covid-19-pandemin. Stödet kunde sökas från och med april 2020 beroende på kommun, och till och med den 30 september 2020. Alla 310 kommuner i Finland (inkl. Åland) beviljade stöd. Arbets- och näringsministeriet ersatte kommunerna för stöd som beviljats ensamföretagare. En ensamföretagare kunde använda engångsunderstödet på 2 000 euro för kalkylerade kostnader som föranletts av företagsverksamhet, såsom kostnader för lokaler och utrustning som skaffats för företagsverksamhet samt bokföringsutgifter och andra kontorsutgifter. En förutsättning för att få stöd var att ensamföretagarens ekonomi och omsättning hade försämrats efter den 16 mars 2020 på grund av covid-19-pandemin (försäljningsintäkterna/fordringarna hade minskat med minst 30 procent) och att ensamföretagaren ansågs ha förutsättningar för lönsam affärsverksamhet. Företagare kunde samtidigt ansöka om utvidgat utkomstskydd för arbetslösa. Stödet var statligt stöd av mindre betydelse enligt de minimis-förordningen (Europeiska kommissionens förordning 1407/2013).

Stöd beviljades cirka 47 200 ensamföretagare till ett värde av cirka 94,3 miljoner euro, vilket utgör 37,8 procent av det reserverade stödbeloppet på 250 miljoner euro. Stödet räckte till för alla ensamföretagare som uppfyllde kriterierna för beviljande. I februari 2021 rapporterade kommunerna om de stöd till ensamföretagare som de beviljat, avslag på ansökningar och uppgifter om genomförandet av stödet. Det ansågs behövt att fortsätta med stödet till ensamföretagare, och beredningen av stödet integrerades i beredningen av det tredje kostnadsstödet.

2.11 Bedömning av nuläget

Vid årsskiftet 2021–2022 kan det fortsättningsvis konstateras att eftersom covid-19-pandemin och de ekonomiska svårigheter den orsakat har dragit ut på tiden, finns det fortfarande ett behov av temporärt stöd, såsom kostnadsstödet, som är avsett för ersättning av kostnader som företagen har svårt att anpassa. Stödformen är en del av samhällets övriga åtgärder, men ingen av de andra stödformerna möjliggör motsvarande riktande av stödet till de verksamhetsområden och företag som drabbats värst av covid-19-pandemin.

När den kris som covid-19-pandemin orsakat har dragit ut på tiden, har det konstaterats att de ovannämnda stöden inte i tillräcklig utsträckning riktar sig till de företag som har drabbats allra värst av krisen och därmed inte heller till de verksamhetsområden som drabbats av krisen. När det gäller Business Finlands och närings-, trafik- och miljöcentralernas coronastöd har det visat sig vara problematiskt att stöden inte i tillräcklig utsträckning kan riktas till företagens fasta kostnader, eftersom stöden till sin natur är utvecklingsstöd och i första hand är avsedda för utvecklingskostnader. Även om vissa positiva signaler har fåtts om den ekonomiska utvecklingen (i april fanns det 114 600 färre arbetslösa arbetsökande än ett år tidigare (arbets- och näringsministeriets pressmeddelande den 25 maj 2021), och antalet konkurser har varit lågt) har krisen påverkat särskilt de verksamhetsområden som berörs av begränsningarna i den mån negativt att det fortfarande är motiverat att fortsätta med kostnadsstödet.

I och med att pandemin och begränsningsåtgärderna för att hantera den till viss del har fortsatt ännu efter årsskiftet 2021–2022, har det ansetts ändamålsenligt att de fortsatta åtgärderna riktas särskilt till de företag som har drabbats avsevärt av förbuds- och begränsningsåtgärderna.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att stödja kontinuiteten i företagens verksamhet i den svåra situation som uppstått till följd av covid-19-pandemin samt att genom att ge företagen mer tid att anpassa sin verksamhet och sina kostnader minska antalet företag som går i konkurs i och med att den kris som orsakats av covid-19-pandemin har dragit ut på tiden och begränsnings- och förbudsåtgärderna fortsätter. Syftet med stödet är att främja en snabbare återhämtning efter den kris som orsakats av covid-19-pandemin för företag som är verksamma i Finland och för ekonomin genom att trygga kontinuiteten i företagsverksamheten, upprätthålla den ekonomiska produktionskapaciteten och främja bättre utsikter för sysselsättningsläget särskilt efter det att krisen är över. Samtidigt stöds även bland annat sysselsättningen. Genom propositionen får de företag som omfattas av stödet bättre möjligheter att klara av en fortsatt kris.

Ett mål för propositionen är att trygga företagens likviditet och kontinuiteten i företagsverksamheten för de verksamhetsområden och företag som drabbats värst av stängnings- och begränsningsåtgärderna i anslutning till covid-19-pandemin. Syftet med propositionen är att göra vissa sådana ändringar i lagen om kostnadsstöd som har visat sig vara behövliga när verksamhetsmodellen blivit mer precis och de tidigare ansökningsomgångarna har avslutats. I fråga om riktandet av stödet och behandlingen av stödansökningarna har man särskilt beaktat responsen i samband med de tidigare ansökningsomgångarna för stödet samt aktörernas erfarenheter av hur stödet fungerar och av hur det riktas i enlighet med de mål som fastställts i bestämmelserna.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås det att ersättningen för stängning för små företag (5 a §) och kostnadsstödet för turist-, restaurang- och evenemangsbranschen (5 e §) ska fortsätta.

Vid beräkningen av ersättningen för stängning ska användas lönekostnader och oflexibla kostnader i affärsverksamheten (övriga kostnader under jämförelseperioden för stängningsperioden), som företaget uppger i sin ansökan. Lönekostnaderna inbegriper också arbetsgivarens lönebikostnader beräknade enligt en procentuell koefficient. I fråga om små företag ska lönekostnaderna för ersättningen för stängning fortfarande beaktas till fullt belopp, och högst 70 procent av de övriga kostnaderna ska ersättas.

Avsikten med den sjätte omgången av kostnadsstöd är att stödet ska riktas mest till företag som drabbats av minskad omsättning på grund av myndighetsåtgärder som gäller hanteringen av covid-19-pandemin och till sådana kostnader som är oberoende av den minskade omsättningen. I detta avseende är principerna desamma som under den femte omgången av kostnadsstöd, då stödet riktades till i synnerhet inkvarterings- och förplägnadsbranschen samt evenemangsbranschen.

4.1.1 Konsekvenser för företagen och sysselsättningen

De restriktioner som införts i samhället för att bromsa spridningen av covid-19-pandemin och förhindra smitta orsakar direkta och indirekta negativa ekonomiska konsekvenser för företagen.

RP 9/2022 rd

Det är motiverat att försöka lindra dessa konsekvenser genom företagsstöd som betalas av offentliga medel.

Det föreslås att cirka 200 miljoner euro reserveras för kostnaderna för ändringarna av 5 a och 5 e § (ersättning för stängning och sjätte perioden av kostnadsstöd). För den femte perioden av kostnadsstöd reserverades det 100 miljoner euro. Under den första perioden beviljades 3 472 företag kostnadsstöd till ett totalt belopp av sammanlagt cirka 123 miljoner euro och under den andra perioden beviljades 18 416 företag mer än 189 miljoner euro. Under den tredje perioden beviljades 21 719 företag stöd till ett belopp av 298 miljoner euro. För den fjärde perioden reserverades det 200 miljoner euro.

Stödet förbättrar företagets lönsamhet i samma utsträckning som stödbeloppets storlek. Direkt stöd kan också förbättra företagets förutsättningar att få kredit. Stödet kan leda till att färre lönsamma företag försvinner. Effekten minskas dock av att lönsamma företag också har andra möjliga finansieringskällor. Stödets sysselsättningseffekter är en följd av att färre företag försvinner. Sysselsättningseffekterna kan bli små i förhållande till stödkostnaderna. Enligt beräkningar riktas närmare bestämt ungefär två tredjedelar av det riktade stödet till företag vars omsättning har minskat till följd av covid-19-pandemin och resten till företag vars omsättning har minskat av andra orsaker. När det gäller ersättningen för stängning är det också fråga om en skälig kompensation för kraftigt begränsande eller förhindrande av företagsverksamheten. När det gäller kostnadsstödet är det fråga om en skälig ersättning av skador som orsakats av lindrigare begränsningsåtgärder.

4.1.2 Konsekvenser för statsfinanserna

Den uppskattade kostnadseffekten av ersättningen för stängning och kostnadsstödet är 231 miljoner euro. Kostnaderna har uppskattats utifrån utfallet av ersättningen för stängning våren 2021 och antalet företag som hade rätt till stöd och antalet företag som ansökte om stöd under de tidigare omgångarna av kostnadsstöd och i synnerhet under den femte omgången som fokuserade på att bekämpa begränsningsåtgärdernas konsekvenser samt utifrån senaste tillgängliga mervärdesskatteuppgifter. Andelen för ersättningen för stängning är 130 miljoner euro och kostnadsstödet andel 101 miljoner euro. Det slutliga stödbeloppet kan avvika avsevärt från denna bedömning.

I den första tilläggsbudgetpropositionen för 2022 föreslås ett anslag på 200 miljoner euro under moment 32.40.43 (Kostnadsstöd för företag). Det behov som överstiger anslaget ska täckas med den andel som blir över från den pågående femte omgången av kostnadsstöd. För genomförandet föreslås det under moment 28.20.01 (Statskontorets omkostnader) en anslagsökning på 4,5 miljoner euro.

4.1.3 Konsekvenser för myndigheterna

Statskontoret har föreslagits få ett tilläggsanslag på 4,5 miljoner euro för genomförandet av den femte ansökningsomgången. Tillräckligheten av de anslag som i samband med tidigare perioder beviljats myndigheten för genomförandet av kostnadsstödet kan vid behov granskas senare.

5 Remissvar

Remissbehandlingen genomfördes i webbtjänsten utlåtande.fi mellan den 28 januari och den 3 februari 2022. Det kom in sammanlagt 42 utlåtanden inom utsatt tid.

RP 9/2022 rd

Det ansågs att stödet fortfarande i huvudsak behövs. Det krävdes att maximistödbeloppet höjs till 10 miljoner euro, och kravet gällde både kostnadsstödet och den ersättning för stängning som betalas till stora företag och som är under beredning. Många remissinstanser framförde kritik mot att stödet inte beaktar vissa verksamhetsområdens särdrag.

En minskning av självrisken till 20 procent ansågs också vara bra, men att jämförelseperioderna infaller under pandemitiden mötte stort motstånd. Den planerade jämförelseperioden under hösten 2021 inbegriper också vissa begränsningar, varvid det inte är fråga om ett jämförelseobjekt som klart avviker från stödperioden. I fråga om offentliga tillställningar krävdes det att de senarelagda tillställningarna ersätts och att underleverantörerna beaktas.

Av utlåtandena kan i korthet dras de slutsatser som beskrivs nedan.

Avsikten är att i samband med den ersättning för stängning som betalas till medelstora och stora företag och som är under beredning ansöka om stöd till ett högre belopp än maximibeloppet. Denna stödform förutsätter kommissionens godkännande. Den regeringsproposition som nu är under behandling baserar sig på ett stödprogram inom ramen för vilket maximibeloppet är 2,3 miljoner euro.

I flera utlåtanden krävdes det att granskningen per koncern byts ut mot en granskning per företag. I EU-rätten är utgångspunkten dock att en koncern granskas som en ekonomisk helhet.

Ändringen av jämförelseperioderna hör ihop med att självrisken minskat under beredningen. Att jämförelseperioden infaller under pandemitiden fick mycket kritik. De begränsningar som gällde under hösten 2021, bland annat i fråga om restaurangbranschen, kan dock inte i vid bemärkelse anses hindra verksamheten. De stängningsbestämmelser och förbud mot offentliga tillställningar som trädde i kraft senare innebar däremot en avsevärd begränsning av verksamheten och ett direkt förhindrande av verksamheten.

I flera utlåtanden krävdes det att senarelagda offentliga tillställningar ska ersättas. En senarelagd tillställning kan ordnas vid en ny tidpunkt då förbudet mot offentliga tillställningar eller bestämmelserna om stängning av lokaler inte är i kraft. Det kan uppstå en inkonsekvent situation, om sökanden ordnar ett evenemang på ett lönsamt sätt, men redan har fått ersättning för stängningen. Ersättning för kostnader som har använts för en senarelagd tillställning kan sökas via kostnadsstödet i anslutning till företagets normala verksamhet.

De kommentarer som gäller underleverantörer är motiverade, men för deras del bör kostnadsstödet i huvudsak vara ett instrument som kan utnyttjas. Vid sidan om lagförslaget bereds vid undervisnings- och kulturministeriet ett stödprogram som innehåller stöd som kan sökas av till exempel frilansaktörer.

Jord- och skogsbruksministeriet hänvisar till att enligt lagens 1 § tillämpas lagen inte på företagsverksamhet inom primär jordbruksproduktion, fiskerinäring eller vattenbruk. Lagen tillämpas dock på stöd som beviljas företag som är verksamma inom förädling och saluföring av jordbruksprodukter, om stödet inte helt eller delvis överförs till primärproducenter och stödbeloppet inte fastställs på grundval av priset på eller kvantiteten av de produkter som köpts från primärproducenter eller de produkter som de berörda företagen släppt ut på marknaden. Om det finns stödbehov som överskrider denna definition, är det önskvärt att jord- och skogsbruksministeriet överväger att fortsätta med det stödprogram som ministeriet lyfte fram i sitt utlåtande och som upphörde vid årsskiftet. I slutet av sitt utlåtande konstaterar jord- och skogsbruksministeriet dock att det redan har tagit i bruk stödssystem som liknar kostnadsstödet bland annat för primär jordbruksproduktion. När det gäller kostnadsstöd kan gårdsbruksturism som bisyssla med mera

beviljas ersättning, om verksamheten till exempel har separerats bokföringsmässigt från primärproduktion som inte omfattas av stödet.

Finansministeriet anser att en ersättning för stängning sannolikt inte är ett kostnadseffektivt sätt att minska företagens betalningssvårigheter eller stödja sysselsättningen, eftersom den gäller alla företag som varit tvungna att hålla stängt. Ersättningen för stängning är dock en motiverad ersättning till företag som inte har kunnat bedriva affärsverksamhet till följd av de begränsningar som införts för att bromsa upp covid-19-pandemin. Det är skäl att i efterhand genom stickprov granska stöd som beviljats på basis av de uppgifter som företagen själva lämnat. Finansministeriet understöder en flyttning av jämförelseperioden till pandemitiden, vilket sporrar företagen att anpassa sig till förändringar i omvärlden. Finansministeriet understöder inte förslaget om ändring av självriskandelen.

Företagarna i Finland lyfter fram det missförhållandet att de verksamhetsområden som valts ut på förhand kan få ersättning också till följd av minskad omsättning orsakad av rekommendationen om distansarbete, eftersom det inte förutsätts att de påvisar en uttrycklig begränsning. Att verksamhetsområden har valts ut på förhand är närmast avsett att försnabba statskontorets verksamhet, eftersom dessa verksamhetsområden i ljuset av tidigare erfarenheter av kostnadsstöd är sådana branscher som baserar sig på möten mellan människor och som har drabbats av begränsningarna. En ändring av stödsystemet till en manuell bedömning från fall till fall skulle i betydande grad fördröja stödverksamheten och detta anses inte motiverat. Kostnadsstödet är inte längre i denna fas av pandemin ett allmänt stöd, vilket uppmärksammades bland annat i ekonomiskskottets betänkande EkUB 33/2021 rd.

I utlåtandet från Företagarna i Finland påtalas också frågan om ett företag som är verksam i ett annat företags lokaler, varvid en stängningsåtgärd kan gälla lokalföretaget men inte det företag som är verksam inom det. Här är det skäl att hänvisa till en begränsningsdefinition som gäller betydande kundkrets. I detta fall är kundkretsen för en ”shop-in-shop”-företagare föremål för begränsningen.

I vissa utlåtanden anses det att om ett verksamhetsområde inte ingår i den förteckning över kostnadsstödsberättigade verksamhetsområden som finns i bilagan omfattas det inte heller av stöd. Detta är dock inte fallet, utan ett företag som inte ingår i förteckningen över verksamhetsområden kan i sin ansökan visa på den begränsning på basis av vilken företaget söker ersättning.

På basis av remissvaren har jämförelseperioderna ändrats så att de igen infaller under tiden före pandemin. I fråga om nya företag infaller jämförelseperioden under pandemitiden. Självrisken och procenttalet för minskningen av omsättningen har ändrats till 25 procent.

6 Specialmotivering

5 a § Ersättning för stängning. (1 mom.) I paragrafen föreskrivs det om ersättning för stängning som betalas till små företag. Till sådana små företag som avses i bilagan till kommissionens förordning (EU) [nr 651/2014](#) genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, och vars lokaler med stöd av en författning eller ett myndighetsföreläggande i anslutning till hanteringen av covid-19-pandemin ska hållas helt eller delvis stängda för kunder betalas det ersättning enligt denna paragraf (*ersättning för stängning*). Ersättningen ska gälla stängningar som bestämts för tiden den 21 december 2021–28 februari 2022 och offentliga tillställningar som det är förbjudet att ordna under denna tid. I enlighet med riksdagens riktlinjer upprättas det genom paragrafen rättsliga förut-

RP 9/2022 rd

sättningar för en skäligen kompensation för sådana åtgärder i anslutning till hanteringen av pandemin som i betydande grad begränsar näringsverksamheten. Denna paragraf kompletteras av 5 e § som också ändras och där det föreskrivs särskilt om skäligen kompensation för lindrigare begränsningar.

Med små företag avses företag som när de ansöker om stöd har färre än 50 anställda och en årsomsättning eller en balansomsättning som uppgår till högst 10 miljoner euro. Om det är fråga om ett företag som hör till en koncern, ses dessa kriterier över på koncernnivå. Vid översynen av antalet anställda beräknas antalet deltidsanställda i enlighet med EU-lagstiftningen. Bestämmelser om ersättning för stängning för större företag utfärdas separat genom ett lagförslag som läggs fram senare. Ersättningen för stängning är den primära ersättningen när lokaler stängs och offentliga tillställningar förbjuds. Med förbud mot offentliga tillställningar jämställs också att deltagarantalet i en offentlig tillställning begränsas till ett så litet antal att det är uppenbart omöjligt att ordna tillställningen. En offentlig tillställning kan vara till exempel en konsert, ett idrottsevenemang, ett mässevenemang eller en biograf föreställning som allmänheten har fritt inträde till. Offentliga tillställningar kan vara av engångsnatur, såsom enskilda konserter, eller ordnas upprepade gånger, såsom idrottssevenemang eller biograf föreställningar som ordnas i serieform. För skäligen kompensation av de negativa konsekvenserna av andra begränsningar kan företagen ansöka om kostnadsstöd (5 e §). Ersättning för stängning beviljas inte för kostnaderna för ett evenemang som senarelagts.

Ersättningen för stängning ska inte gälla teatrar, orkestrar eller nationella konstinstitutioner som omfattas av statsandel eller statsunderstöd och inte heller aktörer inom det så kallade fria fältet för konst som får understöd från Centret för konstfrämjande. I Europeiska kommissionens tillkännagivande 2016/C 262/01 fastställs det att om sådana aktörer får största delen av sin finansiering från offentliga medel är den verksamhet som dessa aktörer bedriver med i huvudsak offentliga medel av icke-ekonomisk art (avsnitt 2.6). För dessa aktörer bereds det vid undervisnings- och kulturministeriet ett eget stödpaket.

(2 mom.) Med stängning av lokaler ska jämställas ett förbud mot att ordna offentliga tillställningar, om förbudet har lett till att offentliga tillställningar som ordnas av företag ställts in. Som en offentlig tillställning ska betraktas en tillställning i vilken minst 50 personer deltar. Företag som ordnar offentliga tillställningar som är mindre än detta kan, om de övriga lagstadgade förutsättningarna uppfylls, ansöka om kostnadsstöd enligt 5 e §. Om sökanden har ordnat flera offentliga tillställningar, ska dessa behandlas tillsammans på basis av en ansökan. Ersättning för stängning ska kunna sökas endast av huvudarrangören för en offentlig tillställning som blivit förbjuden.

(3 mom.) En förutsättning för ersättning är att det inte är möjligt att avvika från begränsningen genom att förutsätta EU:s digitala covidintyg (coronapass) enligt 58 i § i lagen om smittsamma sjukdomar. Ersättningens maximibelopp är 2,3 miljoner euro, vilket också motsvarar maximibeloppet på 2,3 miljoner euro per koncern för de ersättningar som betalas enligt denna lag.

(4 mom.) Ersättningen för stängning är i enlighet med den gällande lagen en kalkylerad ersättning som bestäms på grundval av följande uppgifter för den jämförelseperiod för ersättningen för stängning, som omfattar tiden från och med den 1 januari 2022 till och med den 28 februari 2022:

1) företagets lönekostnader för anställda som betalats enligt uppgifterna i inkomstregistret, arbetsgivarens lönebidrag som ersätts enligt ett procenttal och som ska godkännas till ett belopp av 20 procent av lönekostnaderna enligt inkomstregistret, lönekostnaderna under jämförelseperioden för ersättningen för stängning för en enskild näringsidkare eller ett personbolags

ansvariga bolagsman enligt den arbetsinkomst som fastställts enligt 112 och 113 § i lagen om pension för företagare och som gällde den första dagen av jämförelseperioden för ersättningen för stängning och en företagares pensionsförsäkringsavgift och sjukförsäkringsavgift under jämförelseperioden för ersättningen för stängning enligt företagets egen anmälan (*lönekostnader under jämförelseperioden för ersättningen för stängning*), och

2) sådana av företagets oflexibla kostnader i affärsverksamheten som hänför sig till jämförelseperioden för ersättningen för stängning och som uppges i ansökan och till vilka ska räknas hyreskostnader och andra kostnader för egendom som används i affärsverksamheten, sådana tillstånds-, medlems- och försäkringsavgifter och långvariga avtal som är nödvändiga för bedrivandet av affärsverksamheten, hyror för maskiner och anläggningar, dispositionsrättsersättningar och licensavgifter, nödvändiga kostnader för inhyrd arbetskraft samt förskottsbetalningar, som är slutliga och för vilka kostnadsstöd inte har beviljats tidigare (*övriga kostnader under jämförelseperioden för ersättningen för stängning*).

(5 mom.) Företaget ska i sin ansökan ange de uppgifter om omsättningen för november 2021 som behövs för att bestämma den andel av affärsverksamheten som berörs av stängningen. Bestämmelserna motsvarar i huvudsak den gällande paragrafen. Som den andel som berörs av stängningen betraktas också den del av dagen som en lokal ska hållas helt och hållet stängd jämfört med den normala öppettiden. En sådan situation kan till exempel uppstå när det har bestämts att en middagsrestaurang eller nattklubb ska vara stängd kvällstid. Om företagets öppettid har begränsats endast delvis, ska ersättning beviljas endast för den andel av affärsverksamheten som ska hållas stängd. Vid beräkningen av ersättningen för stängning ska företagets lönekostnader beaktas multiplicerat med den av företaget angivna andel av affärsverksamheten för november 2021 som berörs av stängningen. De övriga kostnaderna ska beaktas multiplicerat med den andel av affärsverksamheten som berörs av stängningen och med talet 0,7. Den sammanlagda summan av dessa tal ska divideras med antalet kalenderdagar under jämförelseperioden och multipliceras med antalet kalenderdagar under stängningsperioden. Från ersättningen för stängning avdras eventuella stöd som undervisnings- och kulturministeriet beviljat för samma kostnader samt betalda försäkringsersättningar. Om stödbeloppet efter avdraget blir mindre än 2 000 euro, ska stödet inte betalas ut.

(6 mom.) De direkta, faktiska och slutliga kostnader för förbjudna offentliga tillställningar som orsakats från och med den 1 oktober 2021 ska ersättas enligt sökandens anmälan, med undantag för återkommande offentliga tillställningar, vars ersättningar bestäms i enlighet med huvudregeln i 5 mom. Ersättningsandelarna motsvarar dem i 4 mom. 1 och 2 punkten – lönekostnaderna ska ersättas till fullt belopp och övriga kostnader multiplicerade med talet 0,7.

(7 mom.) Ersättning enligt denna paragraf ska sökas hos Statskontoret senast den 20 april 2022 före klockan 16.15.

(8 mom.) På ersättning för stängning tillämpas inte 2–5 § och inte heller 7 § 1 mom.

5 e §. *Företag inom turist- och restaurangbranschen och evenemangsbranschen samt företag som omfattats av begränsningar i affärsverksamheten.* (1 mom.) I 5 e § ska det på motsvarande sätt som i den gällande lagen föreskrivas om kostnadsstöd som beviljas företag inom turist- och restaurangbranschen och evenemangsbranschen. Paragrafen är avsedd att komplettera bestämmelserna i 5 a §, eftersom offentlighetsrättsliga begränsningar också kan ha en negativ inverkan på företagens verksamhet. Kostnadsstöd kan beviljas för den stödperiod som omfattar tiden från och med den 1 december 2021 till och med den 28 februari 2022, om företagets huvudsakliga verksamhetsområde, som meddelats Skatteförvaltningen, den första dagen av stödperioden ingick i något av de verksamhetsområden enligt Näringsgrensindelningen 2008 som nämns i

RP 9/2022 rd

bilagan, och om företaget i sin ansökan visar att dess omsättning för stödperioden har minskat med mer än 25 procent jämfört med omsättningen under jämförelseperioden.

Lagförslaget 5 e § kompletterar bestämmelserna om ersättning för stängning och medför att stödet omfattar också verksamhetsområden och företag som har drabbats av lindrigare begränsningar. I beredningsskedet krävdes det på ett brett plan att procenten i fråga om minskad omsättning och självriskandel sänks från 30 procent till 20 procent. För att minska risken för att någon faller mellan stolarna har man beslutat att sänka procenten till 25. Sänkningen av självriskandelen ökar också stödsumman.

Kostnadsstöd enligt paragrafen ska inte gälla teatrar, orkestrar eller nationella konstinstitutioner som omfattas av statsandel eller statsunderstöd och inte heller aktörer inom det så kallade fria fältet för konst som får understöd från Centret för konstfrämjande. I Europeiska kommissionens tillkännagivande 2016/C 262/01 fastställs det att om sådana aktörer får största delen av sin finansiering från offentliga medel är den verksamhet som dessa aktörer bedriver med i huvudsak offentliga medel av icke-ekonomisk art (avsnitt 2.6). För dessa aktörer bereds det vid undervisnings- och kulturministeriet ett eget stödpaket.

(2 mom.) Även om ett företag inte har varit verksamt inom något av de verksamhetsområden som nämns i bilagan, kan företaget beviljas kostnadsstöd, om företaget i sin ansökan visar att dess affärsverksamhet har drabbats av en med stöd av en bestämmelse i finsk lag eller ett föreläggande av en finsk myndighet i anslutning till hanteringen av pandemin fastställd begränsning som gällt företaget och som infallit under den stödperiod som avses i 1 mom. och att företagets omsättning för stödperioden har minskat med mer än 25 procent jämfört med omsättningen under jämförelseperioden. Med begränsningar avses dock inte anvisningar som snarast är att betrakta som rekommendationer, utan begränsningar av exempelvis öppettider och kundantal. Exempelvis rekommendationen om distansarbete är inte en sådan begränsningsåtgärd.

(3 mom.) Även om ett företag inte har varit verksamt inom något av de verksamhetsområden som nämns i bilagan, kan företaget också beviljas kostnadsstöd, om företaget i sin ansökan visar att dess affärsverksamhet har drabbats av en sådan offentlighetsrättslig begränsning för att bekämpa pandemin som gällt en för företaget viktig kundgrupp och som infallit under den stödperiod som avses i 1 mom. och att företagets omsättning för stödperioden har minskat med mer än 25 procent jämfört med omsättningen under jämförelseperioden. En indirekt begränsning som gällt en kundgrupp kan vara till exempel att antalet kunduppdrag inom städ- eller säkerhetsbranschen minskar till följd av att lokaler stängs, liksom även att till exempel antalet transportuppdrag minskar.

(4 mom.) Vid beviljande av kostnadsstöd ska av de kostnader som avses i 4 § 3 och 4 punkten beaktas högst ett belopp som motsvarar tre gånger företagets månatliga omsättning i genomsnitt under jämförelseperioden. Från stödet ska avdras andra sådana stöd enligt denna lag som beviljats företaget för den stödperiod som avses i 1 mom. samt stöd som undervisnings- och kulturministeriet har beviljat för samma kostnader. Om stödbeloppet efter avdraget blir mindre än 2 000 euro, ska stödet inte betalas ut. Stödet kan sökas från april 2022. Ansökningstiden för stöd går ut den 31 maj 2022. Stödets maximibelopp är en miljon euro och stödets maximibelopp per koncern är 2,3 miljoner euro.

(5 mom.) Ett företag som avses i 1–3 mom. kan beviljas kostnadsstöd för den stödperiod som avses i 1 mom. i enlighet med den formel som anges i 6 mom. utifrån följande faktorer:

1) företagets omsättning under den stödperiod som avses i 1 mom., som ska definieras som

RP 9/2022 rd

a) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 december 2021 till och med den 28 februari 2022 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen månatligen eller enligt företagets egen anmälan, om företaget inte lämnat in mervärdesskattedeclarationer till Skatteförvaltningen,

b) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2022 till och med den 31 mars 2022 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kvartalsvis,

c) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2021 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kalenderårsvis,

d) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2022 till och med den 28 februari 2022 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan, om företaget är grundat i början av den anmälningssperiod för mervärdesskatt som med stöd av 2 punkten underpunkterna a–c är tillämplig eller därefter,

2) företagets omsättning under jämförelseperioden, som ska definieras som

a) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 december 2019 till och med den 29 februari 2020 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen månatligen eller enligt företagets egen anmälan, om företaget inte lämnat in mervärdesskattedeclarationer till Skatteförvaltningen,

b) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 mars 2019 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kvartalsvis,

c) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2019 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kalenderårsvis,

d) företagets omsättning i november 2021 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan, om företaget är grundat i början av den anmälningssperiod för mervärdesskatt som med stöd av underpunkterna a–c är tillämplig eller därefter.

För att få kostnadsstöd ska företaget ha grundats så att en i lagen avsedd jämförelseperiod kan beräknas för företaget. Detta innebär att företaget ska ha inlett sin verksamhet senast den 1 november 2021.

(6 mom.) Stödet beräknas enligt följande formel som motsvarar beräkningsformel i 5 §, dock så att självriskandelen är 25 procent, det vill säga talet 0,25 som används i formeln. Formeln är följande:

[(omsättning under jämförelsetidpunkten – omsättning under stödperioden): omsättningen under jämförelseperioden – 0,25] x (fasta kostnader under stödperioden + lönekostnader under stödperioden). Beräkningssättet avviker från den tidigare tillämpade beräkningsformeln i 5 § på så sätt att självriskandelen minskar till 25 procent i stället för 30 procent som tidigare.

RP 9/2022 rd

(7 mom.) På stöd enligt denna paragraf tillämpas inte 2 § 1 och 2 punkten, 3 §, 4 § 1 och 2 punkten, 5 § 1–3 mom. och 7 § 1 mom.

I samband med beredningen av en tidigare omgång av kostnadsstöd har det framkommit ett behov att komplettera förteckningen i bilagan med följande verksamhetsområde:

96040 Badinrättningar, bastur, solarier o.d.

7 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft den 1 mars 2022 och gäller till och med den 30 juni 2022 i enlighet med den gällande bestämmelsen om lagens giltighetstid.

8 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen hänför sig till den första tilläggsbudgetpropositionen för 2022 och avses bli behandlad i samband med den.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Lagens tillämpningsområde – likabehandling

Eftersom de föreslagna ändringarna inte gäller alla företag och eftersom de också gäller sådana företag vars samband med en fysisk persons rättsliga ställning i hög grad är direkt, är de bestämmelser i lagförslaget som gäller avgränsning av de verksamhetsområden som omfattas av stödet och de företag som är berättigade till stöd av betydelse med tanke på 6 § i grundlagen.

I grundlagsutskottets praxis har det ansetts möjligt att begränsa de grundläggande fri- och rättigheterna i vanlig lagstiftningsordning, om det finns godtagbara grunder och begränsningar är nödvändiga och proportionerliga, lagstadgade och noggrant avgränsade (till exempel GrUU 3/2013 rd, s. 3, GrUU 38/2013 rd, s. 4–5, GrUU 16/2013 rd, s. 2/1, GrUU 8/2013 rd, s. 3/I).

Ersättning för stängning

Ersättning för stängning kan sökas av alla företag vars lokaler ska hållas stängda eller vars offentliga tillställningar är förbjudna. Också stiftelser och föreningar som bedriver sådan affärsverksamhet omfattas av stödet.

Ersättning för stängning kan sökas även om företaget redan har fått andra direkta stöd avsedda att lindra konsekvenserna av covid-19-pandemin. Maximibeloppet av ersättningen är 2 300 000 euro per företag, dock med beaktande av den i Europeiska kommissionens beslut nämnda övre gränsen per företag för stöd som hänför sig till samma ramstödprogram. Från kostnadsstödet avdras annan sådan ersättning enligt lagen om kostnadsstöd som hänför sig till stödperioden liksom även stöd som undervisnings- och kulturministeriet beviljat för samma kostnader.

Definitionen av företag förblir oförändrad, och ersättningen för stängning omfattar även stiftelser och föreningar som bedriver affärsverksamhet. Om företaget bedriver verksamhet i koncernform, avses med företaget hela koncernen.

Stödperioden för ersättningen för stängning är lika lång som föreläggandet om förbud eller begränsningar. Ansökan om stöd börjar efter det att den femte stödperioden har gått ut, det vill säga i mars 2022 och fortsätter till och med den 20 april 2022. Stödperioden för kostnadsstöd

RP 9/2022 rd

är den 1 december 2021–28 februari 2022. Ansökningstiden infaller under tiden april–maj på ett sätt som senare anges närmare.

Regeringens proposition baserar sig på riktlinjerna om den så kallade ”nödbromsmekanismens” åtgärder i anslutning till en försämring av coronavirusläget.

Social- och hälsovårdsutskottet har i sitt betänkande (ShUB 9/2021 rd – RP 32/2021 rd) i fråga om begränsningar som är lindrigare än stängning konstaterat att de begränsningar som gäller förplägnadsrörelser i lagen om smittsamma sjukdomar om de genomförs innebär att det i praktiken inte längre är möjligt att bedriva vissa former av restaurangverksamhet. Även då ska de berörda förplägnadsrörelsernas ekonomiska förluster berättiga till skälig kompensation. Utskottet betonade att statsrådet utöver kompensationsmodellen för stängning också bör bedöma behovet av en mer omfattande ersättningsmodell för förplägnadsrörelser, där man beaktar hur de nu föreslagna strängare restriktionerna påverkar förplägnadsrörelsernas faktiska verksamhetsmöjligheter.

Kostnadsstöd

Ersättningarna enligt 5 a och 5 e § i lagen om kostnadsstöd är avsedda för sådana företag vars verksamhetsområden har varit föremål för offentligrättsliga förbuds- eller begränsningsåtgärder och som därmed har drabbats av åtgärderna för att bekämpa covid-19-pandemin och som till följd av detta har lönekostnader och andra kostnader som är svåra att anpassa och som hänförs till stödperioden. Affärsmodellerna inom dessa verksamhetsområden baserar sig vanligen på möten mellan människor och är särskilt känsliga för de åtgärder som vidtagits för att hantera pandemin. Rena myndighetsrekommendationer betraktas inte som sådana begränsningar som avses i lagen. Enligt statsrådets riktlinjer ska stödbehovet och stödbeloppet bedömas utifrån den plötsliga förlust i omsättning som pandemin och bekämpningen av den har medfört. I ekonomikutskottets betänkande om ändringarna av lagen om kostnadsstöd för den femte stödomgången (EkUB 33/2021) har det framförts ett behov av att styra stödpolitiken från allmänna stöd mot stöd för begränsningsåtgärder.

Åland

Ersättning för stängning och kostnadsstöd har på ansökan kunnat beviljas också företag som är verksamma på Åland. Enligt 18 § 22 punkten i självstyrelselagen för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om näringsverksamhet och stöd som hänförs till sådan verksamhet. Konsekvenserna av covid-19-pandemin är fortsatt allvarliga för företagsverksamheten. I propositionen föreslås det att ersättning för stängning och kostnadsstöd även i fortsättningen ska tillämpas på företag som är verksamma på Åland.

Skydd för personuppgifter

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporärt kostnadsstöd för företag (RP 91/2020 rd) behandlas frågor som gäller skyddet för personuppgifter i anslutning till kostnadsstödet. Det föreslås inga ändringar i rutinerna i fråga om skyddet för personuppgifter.

På de grunder som anförts ovan anser regeringen att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

RP 9/2022 rd

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om temporärt kostnadsstöd för företag (508/2020) 5 a och 5 e § samt bilagan, sådana de lyder, 5 a § i lag 280/2021 samt 5 e § och bilagan i lag 1062/2021, som följer:

5 a §

Ersättning för stängning

Till sådana små företag som avses i bilagan till kommissionens förordning (EU) [nr 651/2014](#) genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, och vars lokaler med stöd av en författning eller ett myndighetsföreläggande i anslutning till hanteringen av covid-19-pandemin har hållits helt eller delvis stängda för kunder från och med den 21 december 2021 till och med den 28 februari 2022 kan beviljas ersättning enligt denna paragraf (*ersättning för stängning*).

Ersättning för stängning kan också beviljas företag vars planerade offentliga tillställning har förbjudits. Om företaget har ordnat flera offentliga tillställningar som har blivit förbjudna, ska ersättning för dem sökas med en enda ansökan. Med förbud jämförelsevis jämförelsevis begränsas på ett sätt som gör det uppenbart omöjligt att ordna tillställningen. Ersättning beviljas inte för en tillställning som har senarelagts till en annan tidpunkt.

En förutsättning för beviljande av ersättning för stängning är att det inte är möjligt att avvika från begränsningen genom att förutsätta EU:s digitala covidintyg som avses i 58 i § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016). Ersättningens maximibelopp per företag och per koncern är 2,3 miljoner euro.

Ersättningen för stängning är en kalkylerad ersättning som bestäms på grundval av följande uppgifter för jämförelseperioden för ersättning för stängning den 1 januari 2022 till och med den 28 februari 2022:

1) företagets lönekostnader för anställda som betalats enligt uppgifterna i inkomstregistret, arbetsgivarens lönebikostnader som ersätts enligt ett procenttal och som godkänns till ett belopp av 20 procent av lönekostnaderna enligt inkomstregistret, lönekostnaderna under jämförelseperioden för ersättningen för stängning för en enskild näringsidkare eller ett personbolags ansvariga bolagsman enligt den arbetsinkomst som fastställts enligt 112 och 113 § i lagen om pension för företagare och som gällde den första dagen av jämförelseperioden för ersättningen för stängning och en företagares pensionsförsäkringsavgift och sjukförsäkringsavgift under jämförelseperioden för ersättningen för stängning enligt företagets egen anmälan, och

2) sådana av företagets oflexibla kostnader i affärsverksamheten som hänför sig till jämförelseperioden för ersättningen för stängning och som uppges i företagets ansökan och till vilka räknas hyreskostnader och andra kostnader för egendom som används i affärsverksamheten, sådana tillstånds-, medlems- och försäkringsavgifter och långvariga avtal som är nödvändiga för bedrivandet av affärsverksamheten, hyror för maskiner och anläggningar, dispositionsrättsersättningar och licensavgifter, nödvändiga kostnader för inhyrd arbetskraft samt förskottsbetalningar, som är slutliga och för vilka kostnadsstöd inte har beviljats tidigare.

RP 9/2022 rd

Företaget ska i sin ansökan ange den andel av sin omsättning i november 2021 som hänför sig till den affärsverksamhet som berörs av stängningen. Vid beräkningen av ersättningen för stängning beaktas företagets lönekostnader multiplicerat med den av företaget angivna andel av affärsverksamheten som berörs av stängningen. De övriga kostnaderna beaktas multiplicerat med den andel av affärsverksamheten som berörs av stängningen och talet 0,7. Den sammanlagda summan av dessa tal divideras med antalet kalenderdagar under jämförelseperioden och multipliceras med antalet kalenderdagar under stängningsperioden. Från ersättningen för stängning avdras betalda försäkringsersättningar och eventuella stöd som undervisnings- och kulturministeriet beviljat för samma kostnader. Om beloppet av ersättningen för stängning efter avdraget blir mindre än 2 000 euro, betalas ersättningen inte ut.

De direkta, faktiska och slutliga kostnader för förbjudna offentliga tillställningar som orsakats från och med den 1 oktober 2021 ska ersättas enligt företagets anmälan på så sätt att lönekostnaderna för ett evenemang ersätts fullt ut och de övriga kostnaderna multiplicerat med talet 0,7. Ersättningen för återkommande offentliga tillställningar beräknas dock med iakttagande av vad som föreskrivs i 5 mom.

Ersättning enligt denna paragraf ska sökas hos Statskontoret senast den 20 april 2022 före klockan 16.15.

På ersättning för stängning tillämpas inte 2–5 § och inte heller 7 § 1 mom.

5 e §

Företag inom turist- och restaurangbranschen och evenemangsbranschen samt företag som omfattats av begränsningar i affärsverksamheten

Ett företag inom turist- och restaurangbranschen och evenemangsbranschen kan beviljas kostnadsstöd för den stödperiod som omfattar tiden från och med den 1 december 2021 till och med den 28 februari 2022, om företagets huvudsakliga verksamhetsområde, som meddelats Skatteförvaltningen, den första dagen av stödperioden inick i något av de verksamhetsområden enligt Näringsgrensindelningen 2008 som nämns i bilagan och om företaget i sin ansökan visar att dess omsättning för stödperioden har minskat med mer än 25 procent jämfört med omsättningen under jämförelseperioden.

Även om ett företag inte har varit verksamt inom något av de verksamhetsområden som nämns i bilagan, kan företaget beviljas kostnadsstöd, om företaget i sin ansökan visar att dess affärsverksamhet har drabbats av en i en författning eller ett föreläggande av en myndighet i anslutning till hanteringen av covid-19-pandemin fastställd begränsning som gällt företaget och som infallit under den stödperiod som avses i 1 mom. och att företagets omsättning för stödperioden har minskat med mer än 25 procent jämfört med omsättningen under jämförelseperioden.

Även om ett företag inte har varit verksamt inom något av de verksamhetsområden som nämns i bilagan, kan företaget beviljas kostnadsstöd, om företaget i sin ansökan visar att dess affärsverksamhet har drabbats av en sådan offentligrättslig begränsning för att bekämpa covid-19-pandemin som gällt en för företaget viktig kundgrupp och som infallit under den stödperiod som avses i 1 mom. och att företagets omsättning för stödperioden har minskat med mer än 25 procent jämfört med omsättningen under jämförelseperioden.

Vid beviljande av kostnadsstöd beaktas av de kostnader som avses i 4 § 3 och 4 punkten högst ett belopp som motsvarar tre gånger företagets månatliga omsättning i genomsnitt under jämförelseperioden. Från stödet avdras andra sådana stöd enligt denna lag som beviljats företaget för den stödperiod som avses i 1 mom. samt stöd som undervisnings- och kulturministeriet har beviljat för samma kostnader. Om stödbeloppet efter avdraget blir mindre än 2 000 euro, betalas stödet inte ut. Stödet kan sökas från april 2022. Ansökningstiden för stöd går ut den 31 maj 2022. Stödets maximibelopp per företag är en miljon euro och maximibeloppet per koncern är 2,3 miljoner euro.

RP 9/2022 rd

Ett företag som avses i 1–3 mom. kan beviljas kostnadsstöd för den stödperiod som avses i 1 mom. i enlighet med den formel som anges i 6 mom. utifrån följande faktorer:

- 1) företagets omsättning under den stödperiod som avses i 1 mom., som definieras som
 - a) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 december 2021 till och med den 28 februari 2022 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen månatligen, eller enligt företagets egen anmälan, om företaget inte lämnat in mervärdesskattedeklarationer till Skatteförvaltningen,
 - b) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2022 till och med den 31 mars 2022 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kvartalsvis,
 - c) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2021 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kalenderårsvis,
 - d) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2022 till och med den 28 februari 2022 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan, om företaget är grundat i början av den anmälningssperiod för mervärdesskatt som med stöd av 2 punkten underpunkterna a–c är tillämplig eller därefter,
- 2) företagets omsättning under jämförelseperioden, som definieras som
 - a) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 december 2019 till och med den 29 februari 2020 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen månatligen, eller enligt företagets egen anmälan, om företaget inte lämnat in mervärdesskattedeklarationer till Skatteförvaltningen,
 - b) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 mars 2019 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kvartalsvis,
 - c) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2019 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kalenderårsvis,
 - d) företagets omsättning i november 2021 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan, om företaget är grundat i början av den anmälningssperiod för mervärdesskatt som med stöd av underpunkterna a–c är tillämplig eller därefter.

Stödet beräknas enligt följande formel: $[(\text{omsättning under jämförelsetidpunkten} - \text{omsättning under stödperioden}) : \text{omsättningen under jämförelseperioden} - 0,25] \times (\text{fasta kostnader under stödperioden} + \text{lönekostnader under stödperioden})$.

På stöd enligt denna paragraf tillämpas inte 2 § 1 och 2 punkten, 3 §, 4 § 1 och 2 punkten, 5 § 1–3 mom. och 7 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Bilaga

Verksamhetsområden, inom vilka verksamma företag kan beviljas kostnadsstöd enligt 5 e §

49310	Kollektivtrafik
49320	Taxitrafik
49391	Reguljär fjärrtrafik med buss

RP 9/2022 rd

49392	Chartertrafik med buss
55101	Hotell
55109	Motell, resandehem och liknande inkvarteringsanläggningar
55201	Vandrarhem
55209	Semesterbyar och liknande inkvartering
55300	Campingplatsverksamhet
55901	Internat och pensionat
55902	Gårdsturism, bed & breakfast
55903	Uthyrning av semesterstugor
55909	Inkvarteringsverksamhet som inte klassificerats på annat håll
56101	Restauranger
56102	Café-restauranger
56103	Matkiosker
56210	Cateringverksamhet vid enskilda evenemang
56290	Övrig catering- och centralköksverksamhet
56301	Öl- och drinkbarer
56302	Caféer och kaffebarer
59140	Filmvisning
74901	Programbyråer och managertjänster
79110	Resebyråverksamhet
79120	Researrangemang
79900	Turist- och bokningsservice
82300	Arrangemang av kongresser och mässor
90010	Artistisk verksamhet
90020	Stödtjänster till artistisk verksamhet
90030	Litterärt och konstnärligt skapande
90040	Drift av teatrar, konserthus o.d.
91010	Biblioteks- och arkivverksamhet
91020	Museiverksamhet
91030	Vård av historiska minnesmärken och byggnader och liknande sevärdheter
91040	Drift av botaniska trädgårdar, djurparker och naturreservat
93110	Drift av sportanläggningar
93120	Sportklubbars och idrottsföreningars verksamhet
93130	Drift av gymanläggningar
93190	Annan sportverksamhet
93210	Nöjes- och temaparksverksamhet
93291	Skid- och slalomanläggningar
93299	Annan fritids- och nöjesverksamhet
96040	Badinrättningar, bastur, solarier o.d.

RP 9/2022 rd

Helsingfors den 10 februari 2022

Statsminister

Sanna Marin

Näringsminister Mika Lintilä

Lag

om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om temporärt kostnadsstöd för företag (508/2020) 5 a och 5 e § samt bilagan, sådana de lyder, 5 a § i lag 280/2021 samt 5 e § och bilagan i lag 1062/2021, som följer:

Gällande lydelse

5 a §

Ersättning för stängning av lokaler

Till sådana små företag som avses i bilagan till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, vars lokaler med stöd av 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) eller 3 a § i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet (308/2006) ska hållas stängda för kunder betalas det ersättning enligt denna paragraf (*ersättning för stängning*). Ersättning betalas för den tid företagets lokal har varit stängd i enlighet med lag eller ett beslut som en myndighet har fattat med stöd av lag. Ersättningens maximibelopp per företag är 1,8 miljoner euro.

Föreslagen lydelse

5 a §

Ersättning för stängning

Till sådana små företag som avses i bilagan till kommissionens förordning (EU) [nr 651/2014](#) genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, *och vars lokaler med stöd av en författning eller ett myndighetsföreläggande i anslutning till hanteringen av covid-19-pandemin har hållits helt eller delvis stängda för kunder från och med den 21 december 2021 till och med den 28 februari 2022 kan beviljas ersättning enligt denna paragraf (ersättning för stängning).*

Ersättning för stängning kan också beviljas företag vars planerade offentliga tillställning har förbjudits. Om företaget har ordnat flera offentliga tillställningar som har blivit förbjudna, ska ersättning för dem sökas med en enda ansökan. Med förbud jämföras att ordnandet av en offentlig tillställning begränsas på ett sätt som gör det uppenbart omöjligt att ordna tillställningen. Ersättning beviljas inte för en tillställning som har senarelagts till en annan tidpunkt.

En förutsättning för beviljande av ersättning för stängning är att det inte är möjligt att avvika från begränsningen genom att förut-sätta EU:s digitala covidintyg som avses i 58 i § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016). Ersättningens maximibelopp

RP 9/2022 rd

Gällande lydelse

Ersättningen för stängning är en kalkylerad ersättning som bestäms på grundval av följande uppgifter för februari 2021 (*jämförelseperiod för ersättningen för stängning*):

1) företagets lönekostnader för anställda som betalats enligt uppgifterna i inkomstregistret, arbetsgivarens lönebikostnader som ersätts enligt ett procenttal och som godkänns till ett belopp av 20 procent av lönekostnaderna enligt inkomstregistret, lönekostnaderna under jämförelseperioden för ersättningen för stängning för en enskild näringsidkare eller ett personbolags ansvariga bolagsman enligt den arbetsinkomst som fastställts enligt 112 § i lagen om pension för företagare och som gällde den första dagen av jämförelseperioden för ersättningen för stängning och en företagares pensionsförsäkringsavgift och sjukförsäkringsavgift under jämförelseperioden för ersättningen för stängning enligt företagets egen anmälan (*lönekostnader under jämförelseperioden för ersättningen för stängning*), och

2) sådana av företagets oflexibla kostnader och förluster i affärsverksamheten som hänför sig till jämförelseperioden för ersättningen för stängning och som uppges i ansökan och till vilka räknas hyreskostnader och andra kostnader för egendom som används i affärsverksamheten, sådana tillstånds-, medlems- och försäkringsavgifter och långvariga avtal som är nödvändiga för bedrivandet av affärsverksamheten, hyror för maskiner och anläggningar, dispositionsrättsersättningar och licensavgifter, nödvändiga kostnader för inhyrd arbetskraft samt förskottsbetalningar, som är slutliga och för vilka kostnadsstöd inte har beviljats tidigare (*övriga kostnader under jämförelseperioden för ersättningen för stängning*).

Företaget ska i sin ansökan ange den andel av sin omsättning som hänför sig till den affärsverksamhet som berörs av stängningen. Vid beräkningen av ersättningen för stängning beaktas företagets lönekostnader multiplicerat

Föreslagen lydelse

per företag och per koncern är 2,3 miljoner euro.

Ersättningen för stängning är en kalkylerad ersättning som bestäms på grundval av följande uppgifter för *jämförelseperioden för ersättning för stängning den 1 januari 2022 till och med den 28 februari 2022*:

1) företagets lönekostnader för anställda som betalats enligt uppgifterna i inkomstregistret, arbetsgivarens lönebikostnader som ersätts enligt ett procenttal och som godkänns till ett belopp av 20 procent av lönekostnaderna enligt inkomstregistret, lönekostnaderna under jämförelseperioden för ersättningen för stängning för en enskild näringsidkare eller ett personbolags ansvariga bolagsman enligt den arbetsinkomst som fastställts enligt 112 och 113 § i lagen om pension för företagare och som gällde den första dagen av jämförelseperioden för ersättningen för stängning och en företagares pensionsförsäkringsavgift och sjukförsäkringsavgift under jämförelseperioden för ersättningen för stängning enligt företagets egen anmälan, och

2) sådana av företagets oflexibla kostnader i affärsverksamheten som hänför sig till jämförelseperioden för ersättningen för stängning och som uppges i företagets ansökan och till vilka räknas hyreskostnader och andra kostnader för egendom som används i affärsverksamheten, sådana tillstånds-, medlems- och försäkringsavgifter och långvariga avtal som är nödvändiga för bedrivandet av affärsverksamheten, hyror för maskiner och anläggningar, dispositionsrättsersättningar och licensavgifter, nödvändiga kostnader för inhyrd arbetskraft samt förskottsbetalningar, som är slutliga och för vilka kostnadsstöd inte har beviljats tidigare.

Företaget ska i sin ansökan ange den andel av sin omsättning *i november 2021* som hänför sig till den affärsverksamhet som berörs av stängningen. Vid beräkningen av ersättningen

Gällande lydelse

med den av företaget angivna andel av affärsverksamheten som berörs av stängningen. De övriga kostnaderna beaktas multiplicerat med den andel av affärsverksamheten som berörs av stängningen och talet 0,7. Den sammanlagda summan av dessa tal divideras med antalet kalenderdagar under jämförelseperioden och multipliceras med antalet kalenderdagar under stängningsperioden.

Ersättning enligt denna paragraf ska sökas hos Statskontoret inom fyra månader från utgången av den kalendermånad då skyldigheten att hålla lokalerna stängda upphörde.

På ersättning för stängning tillämpas inte 2–5 § och inte heller 7 § 1 mom.

5 e §

Företag inom turist- och restaurangbranschen och evenemangsbranschen samt företag som omfattats av begränsningar i affärsverksamheten

Ett företag inom turist- och restaurangbranschen och evenemangsbranschen kan beviljas kostnadsstöd för den stödperiod som omfattar tiden från och med den 1 juni 2021 till och med den 30 september 2021, om företaget den 1 juni 2021 var verksamt inom något av de

Föreslagen lydelse

för stängning beaktas företagets lönekostnader multiplicerat med den av företaget angivna andel av affärsverksamheten som berörs av stängningen. De övriga kostnaderna beaktas multiplicerat med den andel av affärsverksamheten som berörs av stängningen och talet 0,7. Den sammanlagda summan av dessa tal divideras med antalet kalenderdagar under jämförelseperioden och multipliceras med antalet kalenderdagar under stängningsperioden. *Från ersättningen för stängning avdras betalda försäkringsersättningar och eventuella stöd som undervisnings- och kulturministeriet beviljat för samma kostnader. Om beloppet av ersättningen för stängning efter avdraget blir mindre än 2 000 euro, betalas ersättningen inte ut.*

De direkta, faktiska och slutliga kostnader för förbjudna offentliga tillställningar som orsakats från och med den 1 oktober 2021 ska ersättas enligt företagets anmälan på så sätt att lönekostnaderna för ett evenemang ersätts fullt ut och de övriga kostnaderna multiplicerat med talet 0,7. Ersättningen för återkommande offentliga tillställningar beräknas dock med iakttagande av vad som föreskrivs i 5 mom.

Ersättning enligt denna paragraf ska sökas hos Statskontoret senast den 20 april 2022 före klockan 16.15.

På ersättning för stängning tillämpas inte 2–5 § och inte heller 7 § 1 mom.

5 e §

Företag inom turist- och restaurangbranschen och evenemangsbranschen samt företag som omfattats av begränsningar i affärsverksamheten

Ett företag inom turist- och restaurangbranschen och evenemangsbranschen kan beviljas kostnadsstöd för den stödperiod som omfattar tiden från och med den 1 december 2021 till och med den 28 februari 2022, om företaget

Gällande lydelse

verksamhetsområden enligt Näringsgrensindelningen 2008 som nämns i bilagan och om företaget i sin ansökan visar att dess omsättning för stödperioden har minskat med mer än 30 procent jämfört med omsättningen under jämförelseperioden.

Även om ett företag inte har varit verksamt inom något av de verksamhetsområden som nämns i bilagan, kan företaget beviljas kostnadsstöd, om företaget i sin ansökan visar att dess affärsverksamhet har drabbats av en sådan offentligrättslig begränsning för att bekämpa pandemin som gällt företaget och som infallit under den stödperiod som avses i 1 mom. och att dess omsättning för stödperioden har minskat med mer än 30 procent jämfört med omsättningen under jämförelseperioden.

Även om ett företag inte har varit verksamt inom något av de verksamhetsområden som nämns i bilagan, kan företaget beviljas kostnadsstöd, om företaget i sin ansökan visar att dess affärsverksamhet har drabbats av en sådan offentligrättslig begränsning för att bekämpa pandemin som gällt en för företaget viktig kundgrupp och som infallit under den stödperiod som avses i 1 mom. och att dess omsättning för stödperioden har minskat med mer än 30 procent jämfört med omsättningen under jämförelseperioden.

Vid beviljande av kostnadsstöd beaktas av de kostnader som avses i 4 § 3 och 4 punkten högst ett belopp som motsvarar fyra gånger företagets månatliga omsättning i genomsnitt under jämförelseperioden. Från stödet avdras andra sådana stöd enligt denna lag som beviljats företaget för den stödperiod som avses i 1 mom. Om stödbeloppet efter avdraget blir mindre än 2 000 euro, betalas stödet inte ut. Stödet kan sökas från december 2021. Stödets maximibelopp är en miljon euro.

Föreslagen lydelse

huvudsakliga verksamhetsområde, som meddelats Skatteförvaltningen, den första dagen av stödperioden ingick i något av de verksamhetsområden enligt Näringsgrensindelningen 2008 som nämns i bilagan och om företaget i sin ansökan visar att dess omsättning för stödperioden har minskat med mer än 25 procent jämfört med omsättningen under jämförelseperioden.

Även om ett företag inte har varit verksamt inom något av de verksamhetsområden som nämns i bilagan, kan företaget beviljas kostnadsstöd, om företaget i sin ansökan visar att dess affärsverksamhet har drabbats av en *i en författning eller ett föreläggande av en myndighet i anslutning till hanteringen av covid-19-pandemin fastställd begränsning* som gällt företaget och som infallit under den stödperiod som avses i 1 mom. och att företagets omsättning för stödperioden har minskat med mer än 25 procent jämfört med omsättningen under jämförelseperioden.

Även om ett företag inte har varit verksamt inom något av de verksamhetsområden som nämns i bilagan, kan företaget beviljas kostnadsstöd, om företaget i sin ansökan visar att dess affärsverksamhet har drabbats av en sådan offentligrättslig begränsning för att bekämpa *covid-19-pandemin* som gällt en för företaget viktig kundgrupp och som infallit under den stödperiod som avses i 1 mom. och att företagets omsättning för stödperioden har minskat med mer än 25 procent jämfört med omsättningen under jämförelseperioden.

Vid beviljande av kostnadsstöd beaktas av de kostnader som avses i 4 § 3 och 4 punkten högst ett belopp som motsvarar tre gånger företagets månatliga omsättning i genomsnitt under jämförelseperioden. Från stödet avdras andra sådana stöd enligt denna lag som beviljats företaget för den stödperiod som avses i 1 mom. *samt stöd som undervisnings- och kulturministeriet har beviljat för samma kostnader.* Om stödbeloppet efter avdraget blir mindre än 2 000 euro, betalas stödet inte ut. Stödet kan sökas från *april 2022. Ansöknings-tiden för stöd går ut den 31 maj 2022.* Stödets maximibelopp per företag är en miljon euro och maximibeloppet per koncern är 2,3 miljoner euro.

Gällande lydelse

Ett företag som avses i 1–3 mom. kan beviljas kostnadsstöd för den stödperiod som avses i 1 mom. i enlighet med den formel som anges i 5 § utifrån följande faktorer:

1) företagets omsättning under den stödperiod som avses i 1 mom., som definieras som

a) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 juni 2021 till och med den 30 september 2021 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen månatligen,

b) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 juli 2021 till och med den 30 september 2021 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kvartalsvis,

c) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2021 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kalenderårsvis,

d) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2021 till och med den 28 februari 2021 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan, om företaget är grundat den första dagen den anmälningssperiod för mervärdesskatt som med stöd av 2 punkten underpunkterna a–c är tillämplig eller därefter,

e) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 juni 2021 till och med den 30 september 2021 enligt företagets egen anmälan, om företaget inte lämnat in mervärdesskattedeclarationer,

2) företagets omsättning under jämförelseperioden, som definieras som

a) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 juni 2019 till och med den 30 september 2019 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen månatligen,

Föreslagen lydelse

Ett företag som avses i 1–3 mom. kan beviljas kostnadsstöd för den stödperiod som avses i 1 mom. i enlighet med den formel som anges i 6 mom. utifrån följande faktorer:

1) företagets omsättning under den stödperiod som avses i 1 mom., som definieras som

a) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 december 2021 till och med den 28 februari 2022 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen månatligen, *eller enligt företagets egen anmälan, om företaget inte lämnat in mervärdesskattedeclarationer till Skatteförvaltningen,*

b) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2022 till och med den 31 mars 2022 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kvartalsvis,

c) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2021 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kalenderårsvis,

d) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2022 till och med den 28 februari 2022 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan, om företaget är grundat i början av den anmälningssperiod för mervärdesskatt som med stöd av 2 punkten underpunkterna a–c är tillämplig eller därefter,

2) företagets omsättning under jämförelseperioden, som definieras som

a) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 december 2019 till och med den 29 februari 2020 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen månatligen, *eller enligt företagets egen anmälan, om företaget inte lämnat*

Gällande lydelse

b) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 juli 2019 till och med den 30 september 2019 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kvartalsvis,

c) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2019 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kalenderårsvis,

d) företagets *månatliga* omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2020 till och med den 29 februari 2020 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan, om företaget är grundat den första dagen den anmälningsperiod för mervärdesskatt som enligt underpunkterna a–c är tillämplig eller därefter,

e) företagets *månatliga* omsättning i genomsnitt från och med den 1 juni 2019 till och med den 30 september 2019 enligt företagets egen anmälan, om företaget inte lämnat in mervärdesskattedeclarationer.

På stöd enligt denna paragraf tillämpas inte 2 § 1 och 2 punkten, 3 §, 4 § 1 och 2 punkten, 5 § 1 och 3 mom. och 7 § 1 mom.

Föreslagen lydelse

in mervärdesskattedeclarationer till Skatteförvaltningen,

b) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 mars 2019 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kvartalsvis,

c) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2019 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kalenderårsvis,

d) företagets omsättning i *november 2021* enligt företagets mervärdesskattedeclarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan, om företaget är grundat *i början av den* anmälningsperiod för mervärdesskatt som *med stöd av* underpunkterna a–c är tillämplig eller därefter.

Stödet beräknas enligt följande formel: [(omsättning under jämförelsetidpunkten – omsättning under stödperioden): omsättningen under jämförelseperioden – 0,25] x (fasta kostnader under stödperioden + lönekostnader under stödperioden).

På stöd enligt denna paragraf tillämpas inte 2 § 1 och 2 punkten, 3 §, 4 § 1 och 2 punkten, 5 § 1–3 mom. och 7 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .
